

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym.

W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.

Za odosłanie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

Dziś. Barnaby Apostoła.
Poniedziałek. Onufrego Pust.
Wtorek. Antoniego z Padwy.
Środa. Bazylego D. K.

Wschód słońca o godzinie 3-ej minut 41
Zachód " 8-ej " 18
Długość dnia godzin " 16 " 36
Przybyło " 8 " 58

Wschód księżyca o godzinie 1 minut 27 w.
Zachód " 3 " 26 r.
Wysokość wody na Wiśle st. 14 c. 3 (st. 11 c. 10).
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 11°.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny. Piotrkowska 7/281. telefonu nr. 313.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY TRZECI

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

OGŁOSZENIA

Reklamy za jeden wiersz
garmontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop. każdy na-
stępny raz kop. 20.

Nekrologia: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz, ogłosze-
nie minimum 20 kop.

Nadesłane za jeden wiersz
garmontowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Kantor własny Kur-
jera w Łodzi.

Czwartek: Wita i Modesta.
Piątek: Benona i Justyny.
Sobota: Marejana M.
Niedziela: Marka i Marcelina.

Nadesłane.

**Brylanty, perły i kolorowe kamienie
nieoprawne, Pierścienie, Kolczyki,
Krosze i bransolety z brylantami, per-
lami i kolorowymi kamieniami — naj-
większy wybór i najniższe ceny u M.
Mankielewicz w gmachu teatru pod
filarami.**

MARCELIN.

Gustaw Arnold Kotzebue 2. Zwraca
uwagę Sz. publiczności na ogłoszenie mieszczące się
na ostatniej stronce Kurjera dzisiejszego.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Radomila, jutro Wyszomira.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków synodu ewangelicko-
reformowanego. (Kościół ewangelicko-reformowany na Le-
sznie—10 rano.)

Wystawy stałe: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych.
(Krak.-Przedm., 15—od 10-ej rano do 4-ej po południu.)—Wy-
stawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-ej rano
do 8-ej wieczorem.) — Wystawa obrazów spółki malarzy oraz
rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat, 27—od 10-ej rano do 7½ wiecz-
orem.) — Wystawa etnograficzna. (Krak.-Przedm., 17—od 10-ej
rano do 4-ej po południu.) — Wystawa prób i wzorów przemy-
słu fabrycznego i rzemieślniczego krajowego. (Gmach Mu-
zeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm., 66—codziennie
od 10-ej rano do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od
12—4-ej po południu. Wejście bezpłatne.) — Wystawa Mu-
zeum przemysłu i rolnictwa. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnic-
twa na Krak.-Przedm., 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po
południu, dla rzemieślników od 7—9-ej wieczorem, w niedzie-
le zaś i święta od 10-ej rano do 4-ej po południu.)

Wycieczki: Pięty dzień wycieczek konnych. (Pole mokotow-
skie—4 po południu.)

Koncerty: Koncert holenderskiego Stowarzyszenia orkiestro-
wego pod dyrekcją J. A. Quasta. (Dolina Szwajcarska—7 wie-
czorem.)

Teatry: Wielki: dziś jedenaste przedstawienie ruskiej trupy
dramatycznej Cesarzowskiego teatru Małego z Moskwy: „Wie-
tznik” oraz „Chateau Yquem” (abonament zawieszony); jutro
„Willidy” (z udziałem pani Trombini i p. Józefa Russitano)
oraz „Pajace” (z udziałem panny Libji Drog oraz pp. Okta-

wjusza Nouvelli’ego) i Astillero); — Letni: dziś „Straszny
dwór” (z udziałem panny Kwiecińskiej); jutro przedstawi-
nie zawieszony; — Rozmaitości: dziś „Klub kawalerów”
(debiut panny Szymborskiej); jutro „Chwast” (pierwszy raz); —
Nowy: dziś „Ach, ta wiosna!” oraz „Wiceadmiral”; jutro
„Przygody Klarety”. (8 wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania
na zastawy znajduje się na dzień jutrzejszy 10117 rs. 19 kop.
(Pożyczki wydawane będą od 9-ej zrana do 1-ej po południu
i od 4—5-ej po południu; wykup i prolongata uskutecznia-
ne są od 9-ej zrana do 2-ej po południu i od 4—6-ej po południu.)

— W kościele Narodzenia N. Panny Marii na Lesznie
ksiądz Pętkowski jutro, od godziny 4-ej po południu,
przygotowywać będzie chłopców do pierwszego przyjęcia
Komunii świętej, która udzielona im będzie w d. 18-ym
czerwca.

— W kościele Opieki św. Józefa (panien wizytek) ju-
tro, o godzinie 4-ej po południu, odprawiać się będzie na-
bożeństwo ku uczczeniu lat Chrystusa Pana.

— Jutrzejszemi niesporami w kościele św. Franciszka
Serafickiego (po-franciszkańskim) rozpoczyna się cało-
dzienne nabożeństwo odpustowe ku czci św. Antoniego Pa-
dewskiego.

Gerhard Hauptman.

Niemiec, uznany przez francuzów, to już sława.
Niemiec, grany w Paryżu—to prawie wielkość. Nie-
miec, zakazany w Paryżu—to szczęśliwiec nad wszel-
ką zwykłą miarę. A co dopiero taki Hauptman,
który i był grany i został zakazany?

Te despesze, co rozniosły po świecie wiadomość
o losach dramatu „Tkacze”, tak świetnie wystawio-
nego w „Teatrze wolnym” a dziś pokutującego za
grzechy swoje we wszystkich dziennikach kuli ziem-
skiej, będą kiedyś dokumentem literackim. Ktoś,
komu przyjdzie do głowy smutna myśl zajmowania
się drętą poezją dzisiejszych Niemiec, doszedłszy
do Hauptmana, wyprostuje może plecy, odetchnie i
wykrzyknie: Nareszcie, przynajmniej jeden!

Dla Paryża „Tkacze” nie są zupełną nowo-
ścią. Jest to Żoła, przykrojony dla sceny, ale
który wprzód objeżdżał całą Europę, zawadził
o Norwegię i Ibsena, o Niemcy i — niestety, tam nie

było komu wizyty złożyć. Hauptman jest pierwszym
szczerym poetą niemieckim, zarówno mało ma wspól-
nego z armją ciurów w rodzaju Spielhagena, Heyse-
go, wciąż jeszcze płodzących swoje cukrowe figurki,
jak z naiwnymi uczniakami realizmu francuskiego,
w rodzaju Holza, Schlafa, Weltena lub Heiberga.
A więc pewnie należy do tego „samego obozu, co Su-
derman? I znowuż nie. Autor „Końca Sodomy” był
długi czas dosyć pospolitym „transfugą”, mydłkiem,
nietoperzem, ni to psem, ni wydrą i dalibóg mimo ca-
łe powodzenie „Honoru”, więcej posiada zręcznej sce-
nicznej blagi i sentymentu dla niewybrednych, niż
prawdziwego nerwu dramatycznego, co to płynie z si-
ły, z cierpienia, ze stanowczości charakteru, z we-
wnętrznego, duszę targającego patosu.

Dobrze myślący Niemcy, których wzory techniki
francuskiej nie olśniewały bynajmniej, poznali się do-
syć łatwo na Sudermanie i przyparli go do muru, aże-
by wreszcie przyjrzeć się zblizka jego mglistej fizjo-
gnomji. No, jakoś to pomogło. Siegnął głębiej do
skarbcza satyry, który w nim drzemał i zaczął sma-
gać!

Do jednego kola należy bezwarunkowo i całą du-
szą. A mianowicie do rzędu pisarzy czujących i
współczujących. Każdy temat musi się wprzód prze-
palić w ogniu jego osobistej namiętności i zyskać
puls osobistego zapалу lub wstępu. Innymi słowy,
jest to dramaturg szczerzy, zdolny czytelnika i widza
wzruszyć i nie na żarty przekonać.

Zalety te są jak dotąd rysem u niego górującym.
Nie ąderza on wielką oryginalnością i nie można po-
wiedzieć, ażeby wprowadził do literatury jakiś nowy
prąd myśli lub pragnień. Nie—stanowi raczej wier-
ne, systematyczne odbicie najlepszych dążeń epoki,
potrafi użytkowywać wydobyty przez innych kru-
szec i przetapiać go, lub odlewać w lepszą a specja-
lnie teatralną formę. Bez wielkiej niedokładności
możnaby np. określić znaczenie „Tkaczów” w ten
sposób, że jest to uscenizowany „Germinal”.

Jeszcze więcej winien Ibsenowi, z którego pnia
wyrósł na równi z Vosselem, Bahrem, Kirchbachem i
tuzinem innych Niemców, bezcennie okradających pół-
nocnego dramaturga, bez zrozumienia jego rdzennych,
niemożliwie idealistycznych dążeń, w których bez-

120)

NAFTA.
POWIEŚĆ
Sewera.

(Dalszy ciąg.)

— Mówisz pan tak obojętnie — odezwało się zdzi-
wione dziewczę.

— W tym względzie jestem antytezą Prawdzica —
odparł z uśmiechem.

— Zawsze należy mieć dla miliona więcej wzglę-
dów i więcej zapалу. Miljon to dużo, a u nas bardzo
wiele.

— Miljon zasługuje na patos w każdym razie,
przyznaję — poświadczył.

— Tylko pan nie możesz się nastroić na tę wyso-
ką nutę, a to dlatego, że miljon już zmalował w oczach
pańskich.

— Tak, jak u kasjera, który liczy nieswoje pie-
niądze.

— Więc czyjeż pan liczysz?...

— Maryniu — zrobiła cicho uwagę matka.

— Lubie się spowiadać — odpowiedział Zygmunt —
i wdzięczny jestem tym, którzy mnie słuchają.

Zwrócił się do Marji.

— Naprzód liczę pieniądze panów współników,
potem panów długów, dalej panów robotników, a
resztę biorą panowie wkłady.

— Dla siebie nie... nie?...
— Nie, lub tyle, co nie.
— Pocóż wkładać?

— Po co? Panie odstępujecie teren w Podgrodziu.
Jakże go nie brać? Ile dawał Prawdzic?

— Dwadzieścia tysięcy i procenty.

— Może żartował — dodała szybko matka.

— Wątpię. Prawdzic nie zaśnie, póki nie znajdzie
wspólnika lub kapitalisty. Nie lepiej, że my od pań
teren kupimy?

— Stokroć! — zawołała z entuzjazmem Marja.

Matka spojrzała na nią z wyrzutem.

— Ależ moja mamo, trzeba być szczerą. Cóż za
porównanie między Prawdzicem, a panem Zygmun-
tem.

Zygmunt się skłonił.

— Mama nie może się dotąd ze mną oswoić. Rażę
ją na każdym kroku, dręcząc jej smak i wykwi-
tność.

— Jesteś dla mnie jakaś inna — mówiła smutno
dama. — Zrozumieć cię nie mogę. Zrobiłaś się rea-
listką, pozytywistką, może materialistką. Nie znam
się na waszych terminach.

— Każda epoka — odezwał się Zygmunt — ma
swoich ludzi, a ci wytwarzają nową epokę. Duch
czasu jest absolutnym panem. Waleczyć z nim, to
znaczy rzucać się pod koła rydwana...

— Dziękuję panu! — przerwało wesoło dziewczę. —
Mamusiu, rzucaj się w moje objęcia, inaczej rydwan,
który nazywa się postępem i duchem czasu...

Zwróciła się do Zygmunta.

— A pan?

— Walczyłem... Miałem próżność Jozuego. Zda-
wało mi się, że gdy powiem słońcu „stój!”... pocziwie
usłucha i stanie.

— Nie usłuchało?...

— Nie — wskazał ręką — chyli się majestatycz-
nie ku zachodowi, przypominając mi o odwrocie.

— Nie zostaniesz pan na wieczery?...

— Radbym, lecz służba moja w kopalni zaczyna
się od ósmej wieczorem do drugiej w nocy.

— Na przyszły raz zmień pan porządek godzin.

— Spełnię rozkaz — odpowiedział — a wracając
do kwestji, w imię której byłem wezwany, oświad-
czam: W najbliższym możliwie czasie przyjadę z mło-
dym geologiem amerykańskim. Obejrzymy dokład-
nie teren i zdecydujemy. Amerykanin w nagrodę
za pracę będzie żądał, aby panna Marja przetańczyła
z nim wszelkie znane jej tańce.

— Wybornie! Jeżeli taką tylko ofiarą mamy zdo-
być miliony... zgoda!

— Maryniu, kuzyn pomyśli, że jesteś uosobieniem
chciwości.

— Niech myśli, co chce! Jeżeli pragnienie posia-
dania miliona nazywa się chciwością, w tej chwili
chciwość mnie pożera.

Zwróciła się do Zygmunta.

— Amerykanin nie włada żadnym innym języ-
kiem?...

ustannie mówi się o absolutnej niemal wolności woli i postępowania.

Hauptman jest naśladowcą szczęśliwszym, albowiem umie odtwarzać czarne widmo fatalizmu unoszące się nad ludźmi, co pogwałcili prawa sumienia lub usłuchali raz poszeptu wewnętrznego zwierzęcia. Umie wsłuchać w umysł czytelnika, prawdziwie po ibsenowsku, tę atmosferę puszczyków, kruków kołujących po wyobraźni człowieka, który zlekceważył sobie drażliwość własnego sumienia, ażeby później być przez nie kasanym, odartym z szacunku dla siebie, ogolonym z wiary w szczęście, we własne siły.

Dramat „Przed wschodem słońca”, pełen deklamacji i rozwlekłości, pierwszy z większych utworów Hauptmana, zrobił swego czasu wrażenie wielkie. Przedstawia on w ponurych barwach nieszczęścia rodziny chłopskiej, którą odkrycie żyły węgla nagle zubożyciło, spanoszyło i zamieniło w stado małp, przedrzeźniających klasę wytworniejszą. Życie tu jest brudne, obrzydliwe, żądze niskie, charaktery małe, sfera cała dyszy poziomą instynktów i ciemnotą, pijackimi nałogami, dziedzicznymi chorobami. Obraz to, mimo pewną domieszkę melodramatu, poważny i na sumiennych studiach oparty.

Jeszcze więcej ibsenowskim jest „Święto pojednania” (*Friedensfest*), albowiem mniej tu prawdy i podpatrzenia z natury a więcej złowrogięgo ciężaru, przeczuć, niepokojących nastrojów, więcej nieszczęścia wiszącego w powietrzu, którem tak znakomicie, ale zarazem i z krzywdą dla trzeźwości owiewać lubi swoje sztuki autor „Upiorów” i „Nory”. Osnowa wprost okropna. Mamy tam przed sobą rodzinę nerwowców, którzy są z sobą wiecznie na stopie wojennej i we wzajemnym rozdrażnieniu, w poswarkach i utarczках marnują siły i dosyć wybitne zdolności. Długo nadeciągające chmury zionęły wreszcie dramatem. Za niewinnie zelżoną słowami matkę, syn spoliczkował własnego ojca. Obadwaj poszli w świat na tułaczkę i sieroctwo, ognisko domowe rozsypało się, a gdy wreszcie po wielu latach zeszli się nanow, wszystkich mimo pozorne wybuchy uczucia dławili przymus i nieufność. Dawna hańba nie utonęła w wódce, którą stary usiłował odebrać sobie pamięć. Widmo bijącego syna straszy go bezustannie i wywołuje prawie halucynacje. A gdy ten dla uspokojenia go zbliża się z łagodnym ruchem ręki, ojciec porwany okropnym przypomnieniem, ucieka, pewny, że lada chwila uczuje ową dłoń na sobie i wpada w obłęd śmiertelny. Na wszystkie perswazje ma tylko jeden rozpaczliwy okrzyk, jedną okropną prośbę nieprzytomną: ażeby się nad nim nie znęcano...

Zakończenie to przejmujące najwyższą grozą. Uczuwasz nad sobą czarne, potężne skrzydła mściwej Nemzdy. Ibseniści, chcąc iść dalej, idą swego przewódzcy, lubią podobnymi tematami grać i rozdrażniać, lubią gwoli efektu krakania wynajdywać sytuacje wyjątkowe, nieprawdziwe, ale Hauptmanowi przyznać trzeba, że pod katastrofę grunt przygotował troskliwie i sumie fatalnych wypadków odpowiada u niego także suma warunkujących przyczyn psychologicznych.

Jest on jednak dopiero w „Samotnych” zupełnie sobą. *Einsame Menschen* nie częstują nas nieodzownym szalem pijackim ani nerwowymi przypadłościami, kwalifikującami bohaterów do szpitala, nie nekają wyobraźni dziedzicznymi nałogami i chorobami. Pokazują nam nie efektowny, niejaskrawy dramat, rozegrany wśród ludzi normalnych i w warunkach

zwykłych. Samotnym jest tutaj młody uczonec, którego wole i polot skrepowali rodzice, zaci i krzepy, ale ludzie starej daty i ciasnego widnokregu wraz z żoną kochającą i pocziwą, ale słabowitą, duchem ubogą. Samotną jest także studentka—o ile mi wiadomo prywatnie, wzorowana na pewnej polce—której pobyt w gościnie u młodej pary przyspieszył rozłam, była bowiem piękna, silna, samoistna, żywotna a i pod względem umysłowym stanowiła kontrast ze swoją przyjaciółką. Nieznacznie zrodziła się miłość, niebezpieczna dla domowego spokoju. Z wielu stron: przez świadomość własnego błędu i przez otoczenie nekany nieszczęśliwie, za mało w dodatku przysposobiony do walki ze światem, nie umiał się zdobyć na męstwo odważnego wyjścia z dylematu i po odjeździe studentki utopił się.

Utwór ten czyni prawie wrażenie rozumnej spowiedzi. Tak głęboko jest odczuty, tak misternie jego akcja przeprowadzona, tak nieposzlakowaną technię prawdą i znajomością życia. Jeśli czuć w nim coś nakształt żalu osobistego lub gorącej solidarności z podobnego rodzaju „samotnymi”—to więcej jeszcze uderza w nim wielka bezstronność charakterystyki. Tu niema sprawców nieszczęścia, ani ludzi złych, wszyscy są szacunku godni i nad wyraz pociągający, każdy kocha i kocha głęboko, może nawet są przeidealizowanymi. Ale tem potężniejszy jest wynik zbiorowy.

Oto cały dorobek literacki tego pisarza. Przyszłość ma on przed sobą ogromną. Lecz dziś lat zaledwie trzydzieści parę. Zna życie jako włóczęga, zna sztukę jako rzeźbiarz, zna pracę jako syn tkacza. Kocha społeczeństwo, nie znosi pruskiego militarizmu, wielbi lud i ubóstwa scenę, której tajniki poznał jak mało kto, i którą wyczerpującymi przepisami dla grających chroni od bezzasadnej dowolności.

W Niemczech grany bywa na równi z Ibsenem. Pokolenie najmłodsze widzi tam w nim pierwszy promyk zorzy literackiego odrodzenia.

Cezary Jellenta.

Zoologia stosowana.

Minęły świetne czasy awanturniczych turystów, którzy stawiali czoło tygrysom i lampartom, aby wyrwać z łona puszczy i lasów dziewiczych tajemnice życia zaludniającego ich zwierza.

Dziś z ładów i rzek przeniósł zoolog swe badania w głębie mórz, od tytanów przeniósł się do świata małuczkich, spodziewając się schwycić początek życia, zrozumieć plan stworzenia. Z pól i lasów przeszła zoologia do gabinetu nczonęgo; naturalne narzędzia badań stały się już niewystarczającymi: trzeba było sprzątnąć oko w szklą powiększającą, rękę zastąpić maszyną ćwierćującą to, czego oko dostrzegać nie może. Entomologia i systematyka wyrzucone zostały do muzeów, a zoologia, przywdziana w togi i biret doktorski, potężna badaniami ostatnich czasów, dumna zagadnieniami filozoficznymi, na których wszechwiedza wspiera swe gmachy, zamknęła się w uniwersytecie, znalazłszy cel sama w sobie.

A gdy badania teoretyczne w dziedzinie nauk ścisłych prowadzą na polu technicznym do wspaniałych wynalazków, zbrojąc społeczność ludzką w środki do walki z żywiołami oraz do udoskonalenia warunków bytu, zoologia w tym pochodzie bodaj czy nie pozostała na stopniu, w jakim była za czasów Abła

i Kaina. Zoologję stosowaną najczęściej uprawiali nie powołani, lecz zmuszeni do bezpośredniego zetknięcia ze światem zwierząt, a więc: hodowcy, myśliwi lub rolnicy. Metoda ich postępowania, oparta raczej na obserwacji osobistej lub tradycji, nie mogła dać tych błyskawicznych i pewnych rezultatów, jakie daje metoda eksperymentalna i gruntowna a rozległa wiedza.

Gdy więc uczeni liczą przysadki u larw owadów, aby znaleźć dla nich szczebeł na drabinie zoologicznej, gdy ze zbutwiałej szczęki odtwarzają przedpotopowego potwora, mającego zapelnąć lukę na tej drabinie, też larwy zjadają jego zboże, niszczą jego sady; potomkowie tego potwora giną bezpowrotnie w zakażonych chemikaljami rzekach, w przeredzonych toporem lasach.

Nie mam zamiaru na tem miejscu rozbiierać wszystkich dróg stosowania wiedzy zoologicznej. Chcę natomiast zatrzymać się nad jedną z nich, której pomysł zawdzięczamy Pasteurowi: niszczenia szkodliwych człowiekowi zwierząt przez sztuczne szerzenie wśród nich epidemii za pomocą hodowli drobnowidzowych, chorobotwórczych organizmów.

Pomijając już stałe szkody, na jakie ustawicznie narażony jest człowiek ze strony zwierząt, obierających sobie za siedlisko jego mieszkanie, pola i łąki przez niego uprawne, drzewa przez niego pielęgnowane, śpichrze, stodoły, młyny, żywiąc się kosztem plodów jego pracy; że wymienimy tylko tu mole, myszy i szczury, korniki, chrabaszce i polniki oraz liczne zastępy liszek skrzydlatych motyli; od czasu do czasu ci sami wielbiciele rodzaju ludzkiego przedsięwzięcia gromadne wyprawy, czyniąc w jego gospodarstwie spustoszenia, mające swą datę w historii. Dość przypomnieć chmury szarańczy, bataliony szczurów i polników, szeregi głodnych wilków. Lata szczurów w Niemczech zapisują w kronikach straty, przenoszące dziesiątki tysięcy talarów, a przecież te straszne zwierzęta nie mają względu nawet dla mocarzy; wymownym tego dowodem nieszczęśliwa historia Popiela i wiarogodniejszy wypadek z Napoleonem, którego kuchnię w r. 1816-ym opanowały szczury, pozbawiając dwór cały śniadania. We Francji roczne szkody, wyrządzane przez chrabaszce w gospodarstwie wiejskiem, obliczane są na 300 milionów fr.

Wszystkie środki tępienia szkodników, zazwyczaj domowego chowu, w małej mierze zaledwie wywierały skutek. A powszechnie stosowane trucizny, zamiast tępić wroga, zabijały niewinne domowe zwierzęta.

Zaledwie w ostatnich czasach zwrócono się do metod naukowych, a płodna w skutki myśl Pasteura znalazła zastosowanie. Gdy bowiem w r. z. w prowincji greckiej Tesalii szczury polne rozpoczęły swe spustoszenia, zaniepokojony rząd grecki zwrócił się do znanego bakterjologa Loefflera, aby przyjechał na miejsce zaradzić klęsce. Loeffler bowiem znalazł lasecznika tyfusowego w myszy i posiadał sztuczne jego hodowle. Interwencja uczonego była jaknajszczęśliwszą. Drogą bardzo prostą, bo maczając kawałki chleba w kulturze lasecznika, rozcieńczoną wodą słoną, sprowadził Loeffler wśród szczurów epidemję, rzucając powyższy chleb do ich nor. W osiem dni zaraza zrobiła swoje, myszy padały jak muchy, a pola stały się jednym grobem szkaradnych gryzoniów. Tą drogą Loeffler ocalił zbiór, oceniony na 50 milionów.

„Ty się z nią ożeń?... ”

„A cóż we mnie tak dzielnego?... Że kopię nąte, bo nie mogę nic innego robić. Wyplatałbym jednak figla ciotce Gertrudzie i całemu światu krakowskiemu. Ciotka sprowadza mi narzeczoną z nad Smotryczy, Lola daje samą siebie, hrabina Cesia przy rozgłosie o zdobyciu drugiego miliona zastąpiłaby Lolę... Jestem niecierpliwie oczekiwany, a tymczasem zjawiam się z żoną...”

„Przepyszne ma oczy przy długich, ciemnych rzęsach, rzucających cień. Zgrabna, słicznie utoczona. Śniadawość jej nie psuje uroku. Obfite, ciemno-kasztanowate włosy robią ją oryginalną. Usta zaciśnięte mówią o sile woli i odwadze, a cienki nosek o delikatnem powonieniu i szlachetnych instynktach...”

„Mimo romantycznego sentymentalizmu matki, będzie to przyjemny do bywania dom, dopóki po odbiorze dwudziestu tysięcy i oczyszczeniu wioski nie zjawi się konkurent... Może to będzie nawet jaki dzielny *tromtadrata*, ale właśnie dla swej dzielności dla mnie niesmaczny.

Gwałtownie pociągnął dym z cygara, uczuwając niechęć do dzielnego *tromtadraty*.

„Czego się irytujesz? Zastap go sam. Za rok lub dwa, trzy—będziesz bardzo bogaty. Dziewczyna—materiał.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

— Prócz „po lameryeku”, jak mówi lud. Będę tłumaczem. Jest bardzo nieśmiały.

— Postaram się ośmielić go. Pod uśmiechem nadziei milionów zabawię się wybornie. Przyjeżdżajcie...

Zygmunt z wielkim szacunkiem ucałował rękę damy, uściśnął po przyjacielsku dłoń Marji.

Odjechał.

— Mamusiu, lody przełamane. Jesteśmy na drodze jeżeli nie do milionów, to przynajmniej pozbycia się długów. Pomyśl tylko, nie będziemy zajmowały się weksłami, podpisami, terminami, splatami. Nie będziemy białymi murzynami towarzystw zaliczkowych, banków. A tyś się bała jednego posadzenia...

— Powiedziałas mu?

— Natychmiast po poznanju.

— Zdziwił się?...

— Nie a nie.

— Cóż mówił?

— Że radby być ciągnionym choćby czterema końmi.

— Niepodobna...

— Mamusiu, „*Malwina*” mało miała domyślności, a za to dużo serca.

Pochwyliła w ramiona matkę, szepcząc jej do ucha. — Jestem bardzo wesola, rada, szczęśliwa!... Pojedziemy do Krakowa, Warszawy. Tęsknię za teatrem, operą, obrazami.

— Może Zygmunt... przyznaj się?...

— Niezawodnie, on jeden, jedyny. Czuć w nim jeszcze członka Akademji, lecz ją go wycywilizuje.

— Bój się Boga!

— Przekona się mama!...

— Powiedz prawdę, jakie na tobie zrobił wrażenie?

— Kuzyna, wypłacającego dwadzieścia tysięcy i procenty. Niezły na przyjaciela, lecz na bohatera zabłady, zamało w nim patosu. A my, młode dziewczyny, mimo naszego pozytywizmu, marzymy o patosie i słuchamy jego tragicznej grozy z upojeniem. My, młode dziewczyny, mimo naszego pozytywizmu, jesteśmy niestety wieczne romantyczki.

— Przecie—powiedziała matka—nareszcie—powtórzyła—całując tulącą się do niej córkę.

Ścieżkami, obok bitego gościńca, po miękkiej murawie koń szedł stępą, dźwigając na grzbiecie zamyślonego młodzieńca.

„Nie ma miękkości Loli, artystycznego flirtu hrabiny Cesi, kokieteryj Nelli. Śmiałością swoją nieco dzika, prawdą szorstka.

Zapalił cygaro.

„Zawsze to materiał na dzielną kobietę. Widać ma charakter, jeżeli wobec sentymentalizmu matki i jej biernej łagodności mogła się wyrobić na to, czem jest.

„O tak, niezawodnie—powtórzył—jest to materiał na dzielną kobietę, jeżeli zdobędzie sobie dzielnego męża. Chociaż nie ulega wątpliwości, że za mazgaja i niedołęgę nie pójdzie.

Dzisiaj we Francji Moul't, prezydent syndykatu od chrabaszczy (*du hannetonage*) w Gorron hoduje na skalę zabójczą kulturę na drugiego niszcyciela pól i lasów, chrabaszcza. Jest to grzybek *Botrytis tenella*, żyjący na liście chrabaszcza i przyprawiający ją o śmierć. Moul't jest sam odkrywcą grzybka.

Praktycznym opracowaniem sposobu szerzenia epidemii na polach, opadniętych przez liszki chrabaszczy, zajęli się Prillieux i Delacroix z Instytutu agronomicznego w Paryżu. Najlepszym, według nich, środkiem rozpowszechnienia choraków jest rozrzucenie na polach liszek nią dotkniętych. Już w r. 1884-ym Krasilszczyk z Odessy, dla celów przemysłowych, zajmował się hodowlą innego grzybka pasorzytniczego: *Isaria destructor*, znalezionej przez Miecznikowa na chrabaszczu zbożowym. Krasilszczyk tepił nim innego tęgoskrzydła, *Cleonus punctiformis*, niszczącego wówczas pola buraków w Rosji południowej. Skutek był jaknajpomyślniejszy.

Oto pierwsze kroki na nowej drodze zoologii stosowanej.

Są to jednak próby dorywcze, bez żadnej ciągłości, bez wyraźnego celu praktycznego. Ani bowiem Miecznikow, ani Loeffler, znalazłszy pasorzyty, nie myśleli o stosowaniu swych odkryć do życia codziennego. Nową niejako epokę na tej drodze stanowi założenie przed kilkoma miesiącami laboratorium pasorzytniczego w Paryżu przy giełdzie handlowej (*Laboratoire de Parasitologie de la Bourse de Commerce*). Celem laboratorium są już wprost poszukiwania, skierowane specjalnie do walczenia drogami ściśle naukowymi, z istotami szkodliwymi roślinom hodowanym na polach, płodom rolnictwa, wreszcie wprost człowiekowi i zwierzętom domowym. Laboratorium cieszy się poparciem dyrektora rolnictwa Tisserand i kierownika giełdy handlowej Jerzego Lesueura. W sferach rolniczych obudziło ono niezmiernie zajęcie, a dyrektor i inicjator jego obdarzany jest mianem Pasteur'a rolnictwa.

Dyrektorem tym i inicjatorem jest p. Jan Danysz, licencjat uniwersytetu paryskiego.

Cel swój—tepienie szkodliwych istot—zamierza laboratorium osiągnąć przez studia bakteriologiczne i entomologiczne, przez doświadczenia laboratoryjne nad działaniem środków tępiących szkodniki, oraz także doświadczenia na wielką skalę na polach lub w zakładach przez nie napadniętych; przez hodowlę chorobotwórczych organizmów, nareszcie przez ogłaszanie drukiem prac dokonanych w laboratorium, oraz ich popularyzowanie.

Postawione na stopie innych laboratoriów paryskich wyższej szkoły praktycznej (*Ecole pratique des Hautes Etudes*), rozporządza laboratorium odpowiednimi funduszami dla wypełnienia powyższego programu.

Zbiorowość pracy, jasno wytknięty cel, niezależność materialna zapewniają nowej dziedzinie studiów, jaką powzięło laboratorium, powodzenie niezawodne, powodzenie tem większe, iż dla swego praktycznego zastosowania powoła do współudziału szerokie koła zainteresowanych. A czyż mamy jeszcze mówić o korzyściach, jakie dla ogółu z powodzenia tego wypływać będą?

Laboratorium nie jest jedynie instytucją naukową. Założone przez akcjonariuszów, ma ono także cele przemysłowe. Zajmuje się wyrabianiem środków wynalezionych lub odkrytych w laboratorium.

Dobry przykład, oby znalazł naśladowców!..

Dr. Wanda Szczawińska.

Kongres starców.

Pomysł wyszedł z Paryża, wystąpili z nim lekarze, kierujący wydawnictwem *Science médicale*.

Konkurs, jakiego dotąd nie było, bo konkurs starców, a więc oryginalniejszy o wiele od popisu niemowląt lub piękności, odbędzie się w pałacu sztuk wyzwolonych w terminie od d. 15—25-go lipca r. b.

Organizatorowie cel mają na myśli poważny—naukę, ale chyba i strona malownicza sprawy także na uwagę zasługuje.

Konkurs powołuje w szranki wszelkich Matuzalewów, tak mężczyzn jak kobiety, tak obywateli Francji jak świata całego, z tym jedynie warunkiem, aby na barkach nie mniej, niż 90 wiosen pełnych dźwigali. Konkurencyjnie potrzebują się o nic troszczyć; komitet popisu zajmie się opłaceniem kosztów podróży, choćby najodleglejszej, i kosztów pobytu w stolicy Francji, w otoczeniu wszelkich wygod i starań.

Wyznaczono trzy nagrody w złotych medalach: dla najstarszego, dla najsilniejszego i dla najinteligentniejszego. Nadto laureat, wygrywający na zasadzie autentycznych dokumentów rekord ów starości, otrzyma subwencji 500 fr.

Konkurencyjnie umieszczeni zostaną grupami w oddzielnych salonach pałacu. W pierwszym najmłodszy, t. j. 90-letni, a następnie kolejną coraz starsi aż do buduaru króla czy królowej Matuzalewów.

Kto będzie tym patriarchą?

Wedle ostatniego urzędowego spisu ludności we Francji w r. 1886-ym znalazło się na listach 209 starców stułetnich i wyżej. Szef biura statystycznego w ministerjum handlu, Turquan, uderzony wysokością tej cyfry, zadał sobie trud sprawdzenia istotnego stanu rzeczy.

I oto pokazało się, iż przez łatwo zrozumiałą w pewnych okresach starość zalotność, bo każdy wiek posiada właściwą sobie kokieteryję, wielu z Matuzalewów po kilka, kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt dorzuciło sobie latek. Między stułetnimi znalazła się nawet pewna dama, zaledwie 31 wiosen licząca, i dwóch „panów”, nie przekraczających czterdziestki, a którym o niewinny tylko figiel chodziło.

Po dokładnem sprawdzeniu rzeczy liczba 209 stułetnich i wyżej starców spadła na 80.

42 liczyło 100 lat, 15 lat 101, 7 lat 102, 6 lat 103, 5 lat 104, 3 lat 105, 1 lat 112, 1 lat 116.

Senior „stułatków”, ów, który bajecznej dożył cyfry lat 116-tu, zwał się Rives, a mieszkał w Tarbes. Akt urodzenia świadczył, iż przyszedł na świat d. 21-go sierpnia r. 1770-go w San-Estewan-de-Litera, w hiszpańskiej prowincji Huesca. Z kolei 112 lat liczyła pewna kobieta, urodzona r. 1774-go, zamieszkała w gminie Rieutord et Uscade w departamencie Ardèche.

Charakterystycznym dla Francji szczegółem było, iż większa część jej Matuzalewów pochodziła z departamentów, sąsiadujących z Pireneami.

Komitet popisu przeornie uczynił, zniżając kres dopuszczalnego na konkurs wieku do 90-ku lat, wiek to już bowiem sam z siebie bardzo poważny, tłumów spodziewać się nie należy, no a podróż dla starców powyżej dziewięćdziesiątki, zwłaszcza dłuższa, nie zawsze bezpieczna i możliwa.

Na przewodnika uroczystości zaproszono lekarza Boissy, urodzonego w d. 2-im kwietnia r. 1793-go, a więc przeszło stułetniego starca, praktykującego od 70-ku lat, a z tego 40 w Hawrze, gdzie zeszłego roku jeszcze w czasie epidemii *quasi* cholerycznej czynnym był na równi z młodymi.

(=)

Od administracji.

Przychylając się do życzenia firm, ogłaszających się w naszym piśmie, dział ogłoszeń zatytułowanych „Nadestane”, drukowany dotąd w tekście dziennika, niezależnie od tego pomieszczać będziemy także i na kolumnie pierwszej „Kurjera”. Cena pozostaje ta sama: za wiersz garmontowy rs. 1.

Wiadomości bieżące.

— *Birż. wied.* donoszą, iż w tych dniach ogłoszone będą nowe taryfy od przewozu towarów zbożowych na całej sieci kolei w obrębie państwa. Taryfy zaczęną obowiązywać od d. 13-go sierpnia r. b.

— *Petersb. wied.* donoszą, iż w różnych punktach kraju południowo-zachodniego otwarto obecnie kursy śpiewów cerkiewnych i pracy ręcznej. Kursy są półtoramiesięczne, pensjonarze zaś z życiem i utrzymaniem przyjmowani są bezpłatnie.

— *Birż. wied.* donoszą, iż rada kolejowa w myśl art. 51 og. ust. kol. postanowiła zalecić kolejom, aby w celach zapewnienia należytego rozwoju tyle pożytecznych prac około sztucznego zakładania lasów przewoziły obowiązkowo nie czekając kolei, żywe materiały drzewne (sadzonki, nasiona i t. d.) w pociągach pasażerskich i towarowo-pasażerskich lub w ostateczności w pociągach towarowych pośpiesznych.

— Ponieważ po zorganizowaniu na kolei nadwłańskiej kasy oszczędnościowo-zapomogowej, normalnej, pierwszym zadaniem komitetu zarządzającego tą instytucją będzie zaprowadzenie w księgach kont wszystkich uczestników i zapisanie w nich wniosków za czas od nominalnego do faktycznego otwarcia nowej kasy, t. j. od d. 1-go stycznia 1889-go r. do d. 1-go maja r. b., oraz zapisanie na rachunek ogólnego kapitału zapomogowego pełnej sumy dopłat Towarzystwa na rzecz kasy za czas od d. 1-go stycznia 1890-go r., przeto komitet zawiązał korespondencję z radą zarządzającą tej kolei w sprawie dokładnego oznaczenia sumy tych dopłat, która na zasadzie § 5 ustawy kasy winna równać się 50% ogólnej sumy składek bieżących, ściągniętych od uczestników na rzecz kasy od d. 1-go stycznia 1890-go r. do d. 1-go maja r. b. Wprawdzie co rok Towarzystwo kolei wносиło na rzecz kasy tytułem dopłat po 20 rs. od wiorsty linii, co wynosiło w ogóle 10,220 rs. rocznie, lecz dopłaty te obliczane były na zasadzie ustawy dawnej kasy emerytalnej, obecnie więc chodzi o wniesienie do kasy dopłaty dodatkowej, jaka wypada na zasadzie ustawy nowej, obowiązującej od d. 1-go stycznia 1889-go r. Z polecenia rady zarządzającej dokonano szczegółowego rachunku dopłat, jakie przypadają

od Towarzystwa kolei na rzecz kasy za czas w mo-wie będący. W r. 1890-ym składek bieżących od uczestników wpłynęło na rzecz kasy 53,748 rs. 74 k., w r. 1891-ym—55,201 rs. 38 kop., w r. 1892-ym—56,842 rs. 48 kop., i za pierwsze cztery miesiące r. b. 20,370 rs. 69 kop. Razem od uczestników potrącono 186,162 rs. 69 k. Połowa tej sumy, obowiązująca Towarzystwo kolei tytułem dopłat na kasy, wynosi 98,081 rs. 34½ kop. Jakkolwiek kasa oszczędnościowo-zapomogowa na zasadzie decyzji ministra komunikacyi uważana jest za otwartą i obowiązującą od d. 1-go stycznia 1889-go r., jednak dopłaty Towarzystwa na rzecz tejże kasy zatwierdzono według wymagań nowej ustawy w rok później czyli od d. 1-go stycznia 1890-go r., za poprzedni więc rok 1889-ty dopłaty Towarzystwa ograniczą się do sumy 10,220 rs., t. j. według dawnej normy. A ponieważ Towarzystwo wniosło już na rzecz kasy od 1890-go r. do 1892-go r. włącznie 30,660 rs., przeto brakująca suma, t. j. 62,421 rs. 34½ kop. dodatkowo wnieść będzie obowiązane. Stosownie do wykazu posad i plac różnego rodzaju, od których ściągane będzie 6% do nowej kasy, ogólna suma tych plac wynosi rocznie 1,484,074 rs. 52 kop. Licząc 6% od tej sumy, składek od uczestników będzie rocznie 89,044 rs. 47 kop., a 3% od sumy pierwszej lub 50% od drugiej dopłaty Towarzystwa na rzecz kasy oszczędnościowo-zapomogowej wyniosą rocznie 44,522 rs. 23½ kop.

— *Gazeta losowań* pisze, iż podług ostatniego wykazu Banku państwa zapas złota skarbu wynosi przeszło 150 milionów rs.; wobec tego pogłoski o nowej pożyczce uważać trzeba za bezpodstawne.

— Podług informacji *Gazety losowań* z Berlina, tamtejsze wyższe sfery bankowe w połączeniu z tutejszemi, zajęte są sprawą nowych 4% obligacyi kolei warszawsko-wiedeńskiej, których emisja przewidywana jest w drugiej połowie roku bieżącego.

— Decyzją p. ministra Dworu, grunt między aleją Ujazdowską a kratami żelaznymi oddzielającymi od niego park Łazienkowski oddano pod zarząd magistratu, na użytek publiczny, z warunkiem jednak, że grunt ten i nadal pozostaje własnością prywatną Najdostojniejszego Właściciela Łazienek i, że na gruncie tym, którego utrzymanie nadal będzie należało do zarządu miejskiego, nie wolno wznosić żadnych budynków stałych, ani tymczasowych.

— Śmiertelność w mieście w ciągu zeszłego tygodnia nieco się powiększyła, zmarło bowiem 229 osób, czyli o 25 więcej w porównaniu z poprzedzającym, a o 13 w porównaniu z odpowiednim tygodniem r. z. Najwięcej ofiar zabrały suchoty płucne, a mianowicie 47, zapalenie płuc 27, zapalenie mózgu 19, nieżyt kiszek 16, choroby organiczne serca 12, uwiąd szylkowy 10, rak 10, zapalenie oskrzeli 9, apopleksja 6 i zapalenie nerek 1; z chorób pomorkowych, epidemicznych i zakaźnych: błonica 9, dławiec 9, ospa 7, durzycia wysypkowa 4, choroby zakaźne 3, płonica 2, durzycia brzuszna 2, krztusiec 2 i choroby pógowe 1. Śmiercią wypadkową zmarły 3 osoby, samobójczą 1; zabójstwa 2; w 36-ku wypadkach przyczyny zgonu nie wskazano. W tygodniu sprawozdawczym urodziło się 441 dzieci, a w tej liczbie 58 nieślubnych; małżeństw zawarto 121, w porównaniu z tygodniem poprzedzającym o 22 mniej, a o 36 więcej w porównaniu z odpowiednim tygodniem r. z.

— Ceny artykułów pierwszej potrzeby, podług wykazu z dnia wczorajszego, zamieszczonego w *Gaz. polic.*, są następujące: chleb razowy 2½ kop., pyłkowy 3½ kop., bułki pszenne zwyczajne 7 kop., lepsze 9 kop. za funt; mięso: wołowe 14 kop., cielęce 13, wieprzowe 14 kop. i baranie 17 kop. za funt; drzewo opałowe twarde (debina, brzezina) 28 rs., miękkie (sosnowe, olchowe) 26 rs. 25 kop. za sześcienne; węgiel kamienny sprzedawany jest po 15 kop. za pud.

— Ulicę Obożną zamknięto dla ruchu kołowego z powodu zapadnięcia się bruku w pobliżu Krakowskiego Przedmieścia.

— Na polach, pod plantacje buraczane zajętych, panuje obecnie ruch łgorączkowy. Setki robotników jest pieleniem buraków, wzrost których postępuje bardzo wolno z powodu suszy, trwającej od kilku tygodni szczególnie w piotrkowskim.

— W Ciechocinku używa w tej chwili kuracji kilkaset osób dorosłych i wielka moc dzieci. Łazienki wydają około 800 kąpielii dziennie.

— Pani S. Tolwińska, przełożona pensji, otrzymała pozwolenie na otwarcie z początkiem roku szkolnego progimnazjum żeńskiego o 4-ch klasach. Program nauk w tym nowym zakładzie w zupełności odpowiadać będzie programowi gimnazjów rządowych.

— Konkurs gimnastyczny w ogrodzie p. Olszewskiego przy ul. Kaliksta, naznaczony pierwotnie na d. 18-my b. m. odroczone, do dnia 25-go tegoż miesiąca.

= Wczoraj w ochronie 25-ej imienia Temlera i Szwedego przy rogatce powązkowskiej odbyła się wizyta o godzinie 5-jej po południu w obecności delegatów pp.: dziekana Jurkiewicza prezesa wydziału ochrony i Lucjana Symonowicza wiceprezesa tegoż wydziału, oraz pań opiekunek i opiekunów wspomnianej ochrony, a mianowicie: Aleksandrowej Temlerowej, z Krenów Ludwikowej Szwedowej, Stanisławowej Pfeiffrowej i Anny Limprechtówny, panów: księdza Cezarego Wyszynskiego, K. Rutkowskiego, L. Temlera, Kurowskiego, Dybowskiego, Colonna Czornowskiego, Ditricha, Rottera i B. Knolla opiekuna ubogich. Do ochrony uczęszcza dzieci 104, tj. chłopców 70, dziewczynek 34. Po skończonej wizycie z daru opieki dziatwa otrzymała ubranka i łakocie. Również wczoraj w południe odbyła się wizyta w ochronie 29-jej przy ulicy Leszno nr. 24 i znajdującej się przy niej szwalni 8-jej, które to zakłady utrzymywane są kosztem małżon. Stanisławostwa Rotwandów.

= Zapowiedziane na dzień onegdajszy zgromadzenie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa kolei nadwiślańskiej, z powodu niezgłoszenia się wymaganej przez ustawę liczby akcjonariuszów, nie doszło do skutku. Ponowny termin zgromadzenia oznaczono na dzień 22-gi czerwca. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w tem zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje do d. 15-go t. m.

= Pomoćnik naczelnika głównego wojenno-sądowego zarządu i głównego wojennego prokuratora, profesor Akademii generał-major Łuzanow, wyjechał do Petersburga. Wojskowy inżynier, generał-major Klimienko, wyjechał do Nowogorodowa. Członek warszawskiego wojenno-okręgowego sądu, Kostin, powrócił z Płocka.

= Z literatury.

* W szeregu podjętych przez Akademię umiejętności wydawnictw pod ogólnym tytułem „Biblioteka pisarzy”, ukazała się książka, opracowana przez dra Bolesława Ulanowskiego p. t.: „Trzy broszury prawne z r. 1607-go i 1612-go”.

Broszurami temi są: „Wizerunek korektury prawa ziemskiego” Krzysztofa Potkańskiego, „Sposób, podający drogę do korektury prawa” bezimienna i „Deklaracja statutów o rozdawaniu dygnitarstw” Jędrzeja Suskiego.

* Z Wiednia otrzymaliśmy wydaną tamże broszurę p. Mirosława Sucheckiego p. t. „Pisownia uchwala, a wymowa rodzinna”.

Jest to odpowiedź na ostatnią, a znaną powszechnie uchwałę Akademii w sprawie pisowni.

* Otrzymałmy kilka tomików taniej „Biblioteki powszechnej”.

Spotykamy tu najpierw dwa podręczniki do nauki języka francuskiego i niemieckiego p. t.: „Czy mówisz pan po francusku?” i „Czy mówisz pan po niemiecku?”

Praktyczne te przewodniki dzielą się każdy na dwie części: słówka, zwroty i rozmowy, oraz gramatykę.

Dalej w „Bibliotece” wyszły: „Paweł i Wirginia”, Bernardina de St. Pierre’a w przekładzie Hipolita Witowskiego, Cycerona „Kato starszy czyli o starości” w tłumaczeniu Rykaczewskiego i nowe Pobraćmyca p. t. „Urzeczona”.

* W zeszycie majowym Biblioteki najcenniejszych utw. lit. eur. ukończono druk części pierwszej tomu IV-go (str. 481 dzieł literatury powszechnej, zawierającej drugi okres dzieł literatury nowożytnej: czasy reakcji i pseudo klasycyzmu, opracowane przez Edwarda Porębowicza, J. A. Święckiego i Feliksa Jezierskiego.

Tak tedy pomnikowe to dzieło, bodaj czy nie jedyne w literaturze europejskiej, zbliża się ku końcowi, stanowiąc niepospolity dorobek naszej skarbnicy naukowej.

= Rozstrzygnięcie konkursu.

Redakcja *Gazety świątecznej* ogłasza rezultat konkursu, ogłoszonego w grudniu 1892-go r.

Sąd konkursowy, złożony z pp.: Bądzkiewicza, Brzezińskiego, Galińskiego, Gembarskiego, Glogera, Korzona, Króla, Krzemińskiego, ks. Kuczyńskiego, Lamparskiego, Łagowskiego, W. Nowickiego, Adama Pługa, Straszewicza, Junoszy i Zakrzewskiego, uznał, iż, z nadesłanych 53-ch utworów, warunkom konkursu odpowiada tylko powiastka p. t. „O Marysi Sierocie”.

Tej też pracy przyznano nagrodę w sumie rs. 100. Po otworzeniu koperty, zawierającej nazwisko, okazało się, iż autorką premjowanej powiastki jest p. Zofia Goniewska.

Nadto sąd wyróżnił i zaszczytnie odznaczył: „Przygody Jaska” Józefa Zalewskiego, „Zabił oboje” M. B. Szartugi, „Kij żebraczy” Józefa Grajnera, „Pod złą planetą” Bronisława Grabowskiego, „Na morskiej wydmie” Stefana z Opatówka, „Jak się uchronić od zarazy zwierząt” Bolesława Celińskiego i „Nico o wadach wychowania dzieci po wsiach” Wojciecha Nęwaka.

Z uwagi, iż nagrody za artykuł, czyli opis pouczający, nie przyznano nikomu, *Gazeta świąteczna* ogłasza, iż nagroda rs. 50 będzie udzielona temu, kto nadeśle przed Nowym rokiem najlepszy artykuł czyli opis pouczający, bądź z rolnictwa, gospodarstwa domowego, rzemiosł, handlu, bądź też z zakresu jakiejś nauki, odkryć, wynalazków, zwyczajów i obyczajów, stosunków ludzkich, prawa, religii itp.

Rekopisy nadsyłać należy, przy zachowaniu zwykłych formalności konkursowych, do redakcji *Gazety świątecznej* do d. 31-go grudnia r. b.

= Z teatru i muzyki.

* Repertuar teatrów warszawskich na przyszły tydzień tak się przedstawia:

Teatr Wielki.

Dzisiaj: przedstawienie trupy ruskiej „Wietrznik” i „Chateau Iquem”; jutro: „Willidy” (występ pani Trombiniowej i p. Russitano); „Pajace” (wys. panny Drog i pp. Nouvelli i Astillero); we wtorek: przedstawienie trupy ruskiej „Tatjana Repina”; środa: przedstawienie trupy ruskiej „Burza”; czwartek: przedstawienie trupy ruskiej „Fedra” i „Warcaby”; w piątek: ostatnie przedstawienie trupy ruskiej Cesarskiego teatru Małego z Moskwy „Tatjana Repina”; sobota: „Robert djabel” (z udziałem p. Stromfeld-Klamrzińskiej i p. Russitano); niedziela: „Twardowski”.

Teatr letni (w ogrodzie Saskim).

Dzisiaj: „Straszny dwór”; jutro: widowisko zawieszone; wtorek: „Rigoletto” (występ pani Stromfeld-Klamrzińskiej i p. Russitano) środa: przedstawienie zawieszone; czwartek: „Lunatyczka” (występ pani Stromfeld-Klamrzińskiej oraz ostatni występ p. Nouvelli); piątek: „Straszny dwór”; (występ panny Kwiecińskiej); sobota: „Mazepa”; niedziela: „Przygody Klarety”.

Teatr Rozmaitości.

Dzisiaj: „Klub kawalerów” (występ panny Szymborskiej; jutro „Chwast” (1-y raz); wtorek: „Chwast”; środa: „Chwast”; we czwartek: „Chwast”; w piątek: „Chwast”; sobota: „Fałszywe enoty”; niedziela: „Fredzio”.

Teatr Nowy (przy ul. Królewskiej).

Dzisiaj: „Ach, ta wiosna” i „Wiceadmiral”; jutro: „Przygody Klarety”; wtorek: „Dwa dni szczęśliwe” (1-szy raz); w środę: „Dwa dni szczęśliwe”; czwartek: „Dwa dni szczęśliwe”; w piątek: „Dwa dni szczęśliwe”; w sobotę: „Przygody Klarety”; w niedzielę: „Dwa dni szczęśliwe”.

Teatr na wyspie w Łazienkach: W środę: „Lizetka, córka źle strzeżona” i „Wesele w Ojcowie”.

* Z powodu choroby dyrektora Trombiniego, wczoraj „Hugonotami” dyrygował p. Tuszmałow.

Dzisiaj na „Strasznym dworze” batuta kapelmistrza spoczywać będzie w rękach Stanisława Barcewicza; jutro na „Willidach” do pulpitu zasiądzie p. Tuszmałow.

W „Willidach” wystąpi pani Trombiniowa.

* Z Londynu donoszą o niezmiernym powodzeniu Edwarda Reszkego w „Fauście”.

Jan Reszke we wtorek podąży już za bratem nad Tamizę, gdzie po raz pierwszy ma wystąpić d. 20-go czerwca.

= Ze sztuki.

* Na wystawie stałej Salonu artystycznego na Nowym-Swiecie wystawiono olbrzymie płótno akademika petersburskiego Majmowa p. t. „Uwięzienie Morona, sprawującego Paschę”.

Artysta do pracy tej zaczerpnął treść z wielkich wypadków inkwizycji hiszpańskiej.

Obraz przedstawia się imponująco.

= Zebranie koleżeńskie.

W dniu 15-ym b. m., o godz. 10-jej zrana, w kościele W.W. Świętych, odbędzie się zebranie koleżeńskie uczennic pensji panny Wandy Rafalskiej, które ukończyły ten zakład naukowy w r. 1888-ym.

Każda z uczestniczek tego zebrania, dla łatwiejszego poznania, ma mieć białą różę w ręku.

= U cyklistów.

Zapowiedziane na wczoraj wieczór roczne ogólne zgromadzenie Towarzystwa cyklistów nie doszło do skutku, z powodu niezbrania się potrzebnej liczby członków rzeczywistych, posiadających prawo głosu.

W Towarzystwie znajduje się obecnie członków takich 164; a że według § 22 ustawy do prawomocności zebrania potrzeba $\frac{2}{3}$ liczby ogólnej, a więc 110 członków, a lista obecności o godzinie 11-jej wykazywała tylko 80 panów, przeto wiceprezes komitetu, p. Ant. Fertner, ogłosił, iż uważa posiedzenie za niedoszło do skutku.

Termin następnego zebrania, które będzie ważne bez względu na liczbę obecnych, oznaczono na czwartek, d. 15-go b. m., godz. 9-tą wieczorem.

Korzystając z udzielonych nam notatek przez komitet Towarzystwa, podajemy niektóre szczegóły o ubiegłym roku klubowym.

Nowych członków w roku ubiegłym przybyło To-

warzystwu 182, ubyło natomiast z rozmaitych przyczyn 48; skład osobisty Towarzystwa podniósł się z końcem 1892-im r. do liczby 378 członków, a mianowicie: 4 członków honorowych, 156 rzeczywistych, 135 zwyczajnych; 23 konsultów i 60 członków prowincjonalnych.

Dochody netto w okresie sprawozdawczym wyniosły rs. 5,335 kop. 27, wydatki rs. 5,080 kop. 7, różnica więc rs. 255 kop. 20 powiększyła majątek Towarzystwa, który według bilansu z końcem 1892-go r. wyniósł rs. 8,066 kop. 97. Cyfra ta nie przedstawia jednak rzeczywistej obecnie wysokości majątku Towarzystwa, gdyż na dawny budynek klubowy przy ul. Koszykowej, zasekwestrowany na rzecz właścicieli placu, sąd wyrokiem I-jej instancji przyznał Towarzystwu odszkodowanie w ilości rs. 4,365 i kosztów rs. 220 kop. 43; ponieważ jednak sprawa musi przejść przez II-gą instancję, niewiadomo więc, jaka suma wpłynie z tego tytułu do kasy Towarzystwa.

Z sprawozdania sportowego, opracowanego nader starannie, dowiadujemy się, iż wyżej 3,000 wiorst przejechali pp. Wł. Zajdel i J. Tschinkel; od 2,000 do 3,000 wiorst pp. J. Skródzki, St. Leppert, i J. Bogdański; od 1,500 do 2,000 wiorst pp.: Ant. Rodziejewicz i Ad. Zakrzewski.

Pomijamy również szczegółowy opis wyścigu szosowego z d. 26-go maja, wyścigu stuwiorstowego z d. 24-go i 25-go września, oraz wyścigów klubowych z d. 23-go października r. z. jako znanych czytelnikom *Kurjera*.

= Na „Przytulisko”.

Wymienita pogoda, uroczy teren, a wreszcie tłumy publiczności, oto czynniki, jakie się złożyły na całość wczorajszego festynu, urządzonego przez protektorów warszawskiego domu schronienia.

Jakiś dobry duch wziął zabawę tę pod swoją opiekę, program bowiem w najdrobniejszych szczegółach wypadł gładko i składnie.

Great attraction zabawy, loteria fantowa, powiodła się w zupełności i przysporzyła znaczny dochód kasie „Przytuliska”.

„Towarzystwo” warszawskie i ziemiańskie stało się w komplecie, stroje były gustowne, nazwiskami pań możnaby zapłacić co najmniej szpalę *Kurjera*.

Przy dźwiękach dwóch orkiestr przechadzano się po ustroniu hr. Branickich, flirtowano i zabawiano się wesołą pogawędką.

Bufet, w którym gospodarzyła śmietanka towarzyska, był usilnie oblegany i w końcu... zniweczony.

Ogień sztuczny, nader piękny, spalono o godzinie 11-jej, co było hasłem do odwrotu.

Gdyśmy opuszczali „Frascati”, gospodarze zaledwie zaczęli grupować oddzielne cyfry rezultatu pieniężnego, wobec czego stronę pieniężną zabawy pozostawiamy do poniedziałku.

Ogółem zabawiło się osób przeszło 2,000.

= Zabawa subjektów.

Zabawa, urządzana przez Towarzystwo subjektów m. Warszawy dla swoich członków od dziś za tydzień w Jabłonie, zapowiada się niezwykle świetnie.

Do programu zabawy, o jakim już wzmiankowaliśmy, przybywa: kiermasz na korzyść wdów i sierot, pozostałych po członkach Towarzystwa, chińskie cienie pomysł pp. Karolego i Troczewskiego; wreszcie chóry dopełnią programu.

Jako miła pamiątka dla uczestników wycieczki p. J. Karasiński zaproponował utworzenie albumu na cześć tego dnia.

W album każdy z uczestników winien się zapisać wierszem lub prozą.

Wielu członków przyrzekło przygotować odpowiedzie aforyzmy.

Jutro wieczorem, lista uczestników będzie zamknięta.

Dotąd zapisało się z górą dwustu uczestników.

Punkt zborny lokal Towarzystwa (Miodowa 15), o godz. 9-jej zrana, stąd udadzą się wszyscy na Pragę do kościołka na nabożeństwo, podczas którego pienia religijne wykonane będą przez chóry Towarzystwa.

Po ukończeniu nabożeństwa wszyscy razem wehikulami pojedą do Jabłoni, gdzie niezwłocznie po przyjeździe zasiądą do śniadania.

Kilku protektorów Towarzystwa przyjęło na siebie obowiązki gospodarzy zabawy.

= Corso kwiatowe.

Nowość zawsze może u nas liczyć na powodzenie, to też zgoda się nie dziwimy, iż pomysł *corsa* kwiatowego w Łazienkach poruszył umysły i ogół zainteresował.

Ale...

Wobec dochodzących nas wieści musimy postawić „ale”!

Oto słyszeliśmy o wydatkach po 500—600 rs. na pojedynczy ekwipaż; mówią też o sprowadzaniu kwiatów z Wiednia; opowiadają, iż na samo przy-

branie kwiatowe jednego pojazdu ten i ów wydaje po 200 rs.

Przeciwko tak postawionej filantropji — boć *corso* ma się odbyć pod hasłem dobroczynnym — zaprotestować wypada.

Jeżeli *corso* odbywa się na rzecz biednych i ci biedni mają zyskać 5,000 rs. kosztem 500,000 rs., rzucanych ręką zbytku bezprodukcyjną, czy nie byłoby właściwiej w porę dobry pomysł uorganizować?...

Corso odbyć się u nas może, tak jak odbywa się gdzieindziej; lecz *corso* warszawskie nie może być podobne do nicejskiego, lub paryskiego.

Zróbmy to, co zrobić możemy: niech zarobią ogrodnicy miejscowi, remizy, kwiaciarki itd., lecz według skali zabawy jednorazowej i w myśl hasła dobroczynnego, które powinno być głównym celem *corso*.

Po za tem mamy jeszcze do zarzucenia komitetowi, *corso* organizującemu, iż dotąd zbyt puścił wodze pomysłowości jednostkowej, a zamało zrobił sam, jako instytucja kierująca.

Jeżeli *corso* ma się odbyć we środę, toż od 10-iu dni powinien już być ogłoszony program szczegółowy, do którego ogół uczestników winien się zastosować.

Dziś bowiem, bodaj sam komitet jeszcze nie zdaje sobie dokładnej sprawy ani z tego, kto weźmie udział w zabawie, ani jakim szlakiem właściwie zabawa ta się potoczy.

Różne wieści reporterskie, jakie nas dochodzą, częstokroć sprzeczne, dowodzą, iż w łonie samego komitetu program zabawy nie jest jeszcze ustalony.

Wspominaliśmy na wstępie, iż zabawa posiadająca urok nowości, ma powodzenie zapewnione, żalować tylko przychodzi, że to powodzenie okupione będzie nieuniknionymi pomyłkami — nieco chaotycznego traktowania *corso*, które zkadinał na poparcie zaślubuje...

W dalszym ciągu informacji o zabawie środowowej donoszą nam, iż rozpocznie się ona w parku Łazienkowskim punktualnie o godz. 6½ po obiedzie, razem z wjazdem powozów do parku.

Bitwa kwiatowa zacznie się o godz. 7½, zaś rozdanie nagród przez jury nastąpi o godz. 8-ej.

O godz. 8½ rozpoczyna się, jak wiadomo przedstawienie złożone z dwóch 1-aktowych baletów, w teatrze na Wyspie.

W dnu zabawy park Łazienkowski zamknięty będzie dla publiczności o godz. 2-ej w południe, sprzedaż zaś biletów przy wejściach do parku rozpocznie się o godz. 5-ej po południu.

Sprzedawane będą bilety wejściowe, bilety do trybun i wreszcie bilety do teatru. te ostatnie od 6-ej w kasie teatralnej miejscowej.

= Na wyścigach.

Dbaly o rozwój i ulepszenia na torze, zarząd wyścigów konnych wprowadził w sezonie bieżącym kilka nowości.

Do takich, godnych odznaczenia, zaliczamy — urządzenie bufetu obok łóż głównych, przeniesienie i przebudowanie budynku totalizatorowego, który dziś ma wygląd estetyczny i t. d.

Szkoda tylko, iż niektóre z tych ulepszeń w reku niedoleżnych dzierżawców powodują formalną kłótnię formy z treścią...

Pomijamy obsługę np. w bufecie bocznym, która sama przez się tworzy zbiór wiele ciekawych okazów, lecz zwracamy uwagę na lekceważenie publiczności, traktowanej pod względem gatunku napojów, gorzej od wielkanocnego tłumu na Ujazdowie.

To doprawdy nie uchodzi...

= Wianki.

Towarzystwo wioślarskie przystąpiło już od kilku dni do prac przygotowawczych do obchodu dorocznego wianków.

Uroczystość puszczenia wianków przypada w piątek, d. 23-go czerwca.

Pomiędzy innemi ma być zwrócona uwaga, aby pomiędzy numerami programu były możliwe najkrótsze przerwy.

= Lekarki.

Przed kilkoma miesiącami zamieszciliśmy w *Kurjerze* list p. Antoniny Morzkowskiej, będący odpowiedzią na pismo dra Laskowskiego, profesora w Genewie, odradzającego kobietom poświęcania się medycynie.

Kwestja ta po kilku miesiącach, jakby zapomniana, uciechła, aż obecnie znów, jak przystoi na pismo przeznaczone dla kobiet, poruszył ją nanowo *Tygodnik mól i powieści*, zwracając się wprost do dra Laskowskiego.

Zainterpelowany dr. L., zaznaczając pracowitość młodych polek, studjujących medycynę w uniwersytecie genewskim, powiada wszakże, że praca ich na innem polu przyniesłaby mogła lepsze owoce i że przeważnie rozpoczynają one studia bez należytego przygotowania, co odezuwać im się wciąż daje.

Większość studentek nie ma też dostatecznych funduszy, a to czyni je nerwowemi, anemicznymi i często rujnuje zupełnie zdrowie.

„Od 17 lat, pisze dr. L., zapisanych było na fakultet medyczny 50 polek i 125 kobiet innych narodowości, przeważnie izraelitek z Rosji. Otóż z tych 50-iu dwie tylko, a mianowicie pani Krajewska i panna Litauer, uzyskały w naszym uniwersytecie dyplomy doktorskie, a drugie dwie, to jest panny Jakubowska i Młodziejowska, wyjechały do Paryża, gdzie dokończyły studiów swoich.

Ze 125 kobiet innych narodowości 10 tylko uzyskało dyplomy, a z tej znowu cyfry ostatniej jedna umarła, dwie wyszły za mąż i porzuciły praktykę, trzy używają pewnego powodzenia, a cztery vegetują zaledwie.

Nie sądzę, żeby procent taki był dla przyszłych kandydatek medycyny zachęcający; tak jednak mają się rzeczy.”

= Zbiory.

Streściliśmy kilka dni temu, według podanej we *Wszelchwicie* przez p. J. Sztolcmana relacji, rezultaty naukowe podróży odbywanej po Peruji przez p. Kalinowskiego, wysłanego tam kosztem Ksawerego hr. Branickiego.

Obecnie, toż samo pismo pomieszcza dalszy ciąg pracy p. Sztolcmana, zdającej sprawę z podróży p. Bareja po kraju zakaspijskim i gromadzącego tamże zbiory do Muzeum we Frascati.

Pan Barej w r. 1888-ym, opuściwszy posadę rządową w leśnictwie na Kaukazie, skonstruowany przez właścicieli rzeczonoż muzeum, udał się do Lenkoranu, a następnie do Archabadu, z kąd w kilka już miesięcy nadesłał pierwszą kolekcję ptaków.

Później spędził kilka miesięcy w górach na pograniczu Persji, a następnie bawił w okolicy Merwu i Serachsu, docierając aż do granicy afgańskiej.

W początkach r. 1892-go opuścił kraj zakaspijski, aby się udać do okręgu Fergańskiego, w ostatnich zaś czasach nadeszły wiadomości, że podróżnik przebywa w okolicach Kokandu.

Rezultaty prac i podróży p. Bareja są bardzo obfite, skoro na 351 gatunków ptaków kraju zakaspijskiego, nadesłał on do Warszawy 230, a liczne dublety rzadkich okazów dają muzeum możność pozyskania w zamian za nie innych, brakujących egzemplarzy.

Wogóle podróże p. Bareja stały się nader cennym przyczynkiem do poznania fauny transkaspijskiej.

= Zmiana właściciela.

Gaz. lek. donosi, iż zakład hydropatyczno-pneumatyczny przy ul. Oboźnej nr. 5-ty z dniem 1-ym czerwca przeszedł na własność dra Adama Ciałlińskiego.

W zakładzie tym pozostaje na kuracji Andriolli. Dotychczasowy właściciel, dr. Henryk Dobrzycki, wyjechał do Sławuty.

= Nowe ulice.

Wiadomem jest z doniesień dzienników, że przez plac, powstały po rozebraniu warsztatów artyleryjskich na rogu ulic Długiej i Nalewek, ma być przeprowadzona ulica, która stanowić będzie jakby przedłużenie ulicy Bielańskiej z odnogą do ogrodu Krasieńskich, reszta zaś terytorjum, podzielona na 10 placów, ma być sprzedana pod budowę domów.

Najlepszym może użytkowaniem placu poarsenalowego byłoby niewątpliwie wcielenie go do ogrodu Krasieńskich, nader szczupłego i nie odpowiadającego potrzebom — to jednak przy niezasobności kasy miejskiej byłoby zbyt trudnem do przeprowadzenia i prawdopodobnie projekt taki musi pozostać życzeniem.

Jeżeli już jednak trzeba wyrzec się projektu, o którym mowa, to lepszym już chyba od przeprowadzenia dwóch krętych ulic byłoby rozszerzenie istniejącej już, nie mającej nazwy uliczki i doprowadzenie jej aż do ogrodu Krasieńskich.

Byłaby to ulica prostopadła do Długiej i miałaby znaczenie w komunikacji pomiędzy Świętojerską, Nowiniarską i Wołową a Bielańską i Długą.

Należy też mieć na względzie, że dla funduszy miejskich ostatnia ta propozycja jest najdogodniejszą, miasto bowiem potrzebuje nabyć daleko mniejszą przestrzeń, a uporządkowanie jej, zaopatrzenie w bruk itd. znacznie też mniej będzie kosztowało.

= W interesie podróżujących.

W chwili obecnej, kiedy ruch pasażerski ożywia się na wszystkich kolejach, a pociągi komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej przepełnione są zwykle jadącymi, oczywiście, iż i warunki jazdy są więcej uciążliwe, a przebyta kilkunastogodzinna droga nie może być zaliczona do zbyt przyjemności.

Gorąco, tłok, kurzawa, nużą jadącego więcej, aniżeli chłód zimowy, a jeden przebyty dystans więcej, aniżeli kilka zim.

Po nad gorąco i ścis, którym zresztą zaradzić nie można, dotkliwszą jest wszakże kurzawa, która pokrywając wagony grubą warstwą mialkiego pyłu, wciska się wszędzie, napelniając oczy, uszy, dławie oddech każdego z jadących.

Ulepszenia, jakie w ostatnich czasach ku bezpieczeństwu i wygodzie pasażerów wprowadzono, nie mogły naturalnie pominąć tak ważnego szczegółu i nie zwrócić uwagi na potrzebę usunięcia tej ważnej niedogodności.

Jakoż departament kolei, jeśli się nie mylimy, jeszcze przed 5-ciu laty wydał rozporządzenie, ażeby wszystkie linje kolejowe, celem zatamowania tumanów kurzu pędzonych wiatrem na pociąg, wysypywane były szabrem.

Dla łatwiejszego nawet wykonania powyższego rozporządzenia polecono, iżby każda z kolei szabrowanie przeprowadzała stopniowo, w promieniu kilku wiorst rocznie na każdym dystansie.

Niemniej cyrkularz rzeczony dotąd nader powolnemu ulega wprowadzeniu.

Na niewielu tylko wyjątkowych dystansach spotyka się przestrzenie wyszabrowane, a są i takie dystansy, gdzie roboty tej nawet nie zaczęto.

Do rzędu tych ostatnich należy dystans pomiędzy Warszawą a Skierniewicami.

Zaledwie parę wiorst około Radziwiłłowa spotykamy teren pokryty szabrem, na przestrzeni zaś największej uczeszczonej, bo nie tylko przez dalszych podróżnych, ale i przez letników i spacerowiczów, pomiędzy Warszawą a Grodziskiem nie widzimy ani jednego rozbitego kamienia, ani jednej krzty, której istnienie o rozpocząć się mającej czynności zaświadczyć by mogło.

A jednak czas ku temu wielki i kamieni w okolicach podmiejskich nie brak.

= Tranzakeja.

Dzierżawa bufetów na dwóch stacjach kolei wiedeńskiej przechodzi obecnie w ręce innych posiadaczy.

W tranzakeji rzeczonoż jedna rzecz wszakże zadziwić musi.

Za odstąpienie bufetu w Aleksandrowie nowy kontrahent płaci swemu poprzednikowi 5,000 rs., za odstąpienie bufetu w Koluszkach 15,000 rs.

A dodać potrzeba, że nowonabywca odkupuje tylko prawa dwuletnie, to jest płaci za czas pozostały do ekspiracji służącego obecnie kontraktu.

Albo więc pewnie bufeciarzom bardzo się dobrze dzieje na kolejach, albo jest to objaw nie usprawiedliwionej gorączki spekulacyjnej.

= Nowy pociąg.

Wskutek reklamacji kolei brzesko-moskiewskiej w komunikacji bezpośredniej pomiędzy Brześciem a Aleksandrowem, ma być uruchomionym jeszcze jeden pociąg, stanowiący połączenie z pociągami berlińskimi przychodzącym z Torunia do Aleksandrowa o godzinie 8-ej wieczorem.

Dotąd wobec braku podobnej łączności, pasażerowie przybywający z Berlina do Torunia, musieli nocować w tem ostatnim miejscu, gdyż Aleksandrow, jak wiadomo, jest stacją pograniczną i nie ma nawet hotelu na przyjęcie podróżnych.

= Poczekalnia.

W Skierniewicach przy miejscowym dworcu kolejowym stawiana jest obecnie poczekalnia dla spacerowiczów.

Konstrukcja tego budynku różni się od wszystkich wystawionych dotąd poczekalni.

Jest to rodzaj otwartej galerji, tuż przy rampie kolejowej wzniesionej, długiej na kilkadziesiąt łokci i przylgniętej do siebie zabudowania stacyjne, w których się mieści bufet kl. III-ej.

Budynek jest bardzo obszerny i jeśli nie zapewnia zbyt wielkiej wygody oczekującym, w każdym razie osłoni ich przynajmniej od słońca i słońca.

Poczekalnia ma być wykończoną jeszcze w sezonie bieżącym.

= Obrady kolejowe.

Jutro, o godz. 10-ej przed południem, odbędzie się doroczne zebranie ogólne akcjonariuszów kolei wiedeńskiej.

W kwestjach, mających przyjść pod obrady, rada zarządzająca odbyła wczoraj posiedzenie przygotowawcze.

Miejscem zebrania: resursa kupiecka.

= Kanalizacja i wodociągi.

W przyszłym tygodniu roboty kanalizacyjne prowadzone będą w siedmiu punktach sposobem administracyjnym, w czterech zaś przez przedsiębiorców.

W oddziale pierwszym inż. Sokół wykończy ulicę Krochmalną, w dalszym ciągu budowę kanałów na ulicach: Gęsiej, Smoczej i szosie wolskiej, przedsiębiorcy zaś rozpoczęli linje na Tłumackiem i w obrębie cytadeli.

W oddziale drugim inż. Krzyżanowski pracuje na ul. Żelaznej, Zielnej, Żórawiej i Nowogrodzkiej, gdy tymczasem przedsiębiorcy kopią na ulicach Pięknej i Marjańskiej.

Roboty więc kanalizacyjne są w pełnym rozwoju, czego o wodociągach powiedzieć nie można, z wy-

jątkiem bowiem stacji filtrów, gdzie dalsza budowa osadników i układanie rur obwodowych pod kierunkiem inż. Hardego postępuje szybko, rozprowadzanie sieci rur ulicznych, jak również wznoszenie projektowanych budowli na stacji pomp ulegać musi zwłocze, w pierwszym wypadku z powodu braku szluz, które dopiero za kilka tygodni przybędą z Anglii, w drugim z powodu regulacyjnych robót około smoka wiślanego.

= Przybór Wisły.

W dniu wczorajszym, o godz. 6 ej wieczorem, poziom wody na Wiśle dosięgnął stóp 14 cali 3.

Inżynieria miejska przedsięwzięła naprawę oszalowań bulwarowych, celem wzmocnienia wobec napływającej fali.

Parostatki przy przechodzeniu pod mostem składają kominy.

W lasie wiślanej stare gabary mieszkalne, leżące na lądzie znalazły się w wodzie.

Mieszkańcy gabarów urządzili sobie koczowiska przy wale praskim i na większych łodziach.

„Wileza wyspa” zalana.

Domki dozorey rogatkowego przy rogatce, wiodącej na Kępe, do połowy zatonął, most zaś zerwał się fala.

Korytem Wisły plynie siano, które fala porwała ze wsi: Grochów, Gocławek, Saska-Kępa, Grochów 2-gi, Bluszcze, a w części Zerny.

Straty są znaczne i już teraz obliczane na kilkanaście tysięcy rubli.

Wszystkie pomienione wsie klęska powodzi dotknęła w całej rozciągłości.

W okolicy Świdra rzeka rozlała na wiorst kilka.

O godz. 4½ po południu inżynieria otrzymała z Zawichosta telegram o wzmagającym się przyborze.

Na wale praskim w pobliżu łachy prowadzone są roboty około umocnienia zapory.

Gabar Józefa Brzozowskiego o godz. 5-ej woda zalała tak, iż nad poziomem unosi się tylko dach i komin; ruchomości w porę ocalono.

Władza powiatowa poręśliła wójtom gmin rozkaz energicznej obrony dobytku włościan od porwania przez fale.

Po za Żeraniem w kilku miejscach woda podmyła brzegi, przyczem porywa wielkie odłamy wybrzeża wraz z krzakami.

Żegluga pasażerska na parowcach dotąd odbywa się normalnie.

= Zaginiony.

Zamieszkały w domu pod № 7-ym przy ul. Strzeleckiej na Nowej Pradze 9-letni Marjan Szadryn kilka dni temu wyszedł z mieszkania i, pomimo niezwołanego poszukiwania, dotąd nie został odzyskany.

Małec ubrany był w odzież barchanową, na głowie zaś miał białą czapkę barankową.

= Przy pracy.

W domu pod № 45-ym przy ul. Ogrodowej przy budowie oficyny spadła cegła i zraniła w głowę wyrobnicę, Marjanę Domańską.

Po udzieleniu doraźnej pomocy, D. odwieziono do szpitala wolskiego.

= Wściekły pies.

Do zakładu dra Bujwida przywieziono mieszkańców Macierzy pod Warszawą: Jana Korpka i Józefa Białkowskiego. Są to pokąsani przez psa wściekłego, którego zabito.

= Śmierć w pociągu.

Wczoraj, na jednej z pośrednich stacji oddziału mławskiego, do pociągu osobowego kolei nadwiślańskiej, idącego do Warszawy, wsiadła kobieta z dzieckiem przy piersiach.

Na stacji Nowogeorgiewsk matka spostrzegła, iż dziecko nie żyje.

Zawiadomiona o wypadku władza stacyjna matkę ze zwłokami dziecka pozostawiła na stacji do zejścia władz sądowych.

+ Kościół w Zawierciu.

Z Zawiercia piszą:

„W dniu 10-ym b. m. otrzymaliśmy od władz właściwych pozwolenie na budowę nowego kościoła; z tego powodu pośpieszam przesłać Kurjerowi historję zabiegów około doprowadzenia tego projektu do skutku.

Już w r. 1886-ym mieszkańcy Zawiercia i zarząd fabryki zwrócili uwagę na potrzebę kościoła.

P. Borkowski, wójt gminy Kromolowo, zwołał gromadę wsi Zawiercia do sołtysa Chmielowskiego, gdzie wybrano radę, któraby zajęła się tą sprawą.

W r. 1887-ym, na zapytanie władzy, ludność miejscowa odpowiedziała, że zobowiązuje się ponieść koszty budowy świątyni.

W r. 1888-ym właściciele fabryki nie chcieli przyjąć na siebie obowiązku utrzymywania księdza i kupna placu pod budowę.

Wobec tego dyrektor fabryki, p. Masłowski i wójt p. Borkowski, po naradzie z innymi mieszkańcami, uchwaliłi prosić władzę o pozwolenie na zbieranie składek:

1) do 2,000 rs. dla złożenia w banku; procent od tej sumy ma służyć na utrzymanie księdza;

2) 2,000 rs. na kupno placu pod budowę kościoła i mieszkanie księdza;

3) rs. 30,000 na koszt budowy kościoła.

W r. 1889-ym p. Masłowski wyjechał na inną posadę, więc cały rok upłynął na niczem, dopiero w listopadzie r. 1890-go zebrali się gospodarze u p. Grockiego, wice-dyrektora fabryki i zapisali się w księdze sznurowej, deklarując składki.

Zapisy ukończyły się w r. 1891-ym, podpisano zaś ogółem rs. 49,000.

W d. 6-ym marca r. 1892-go, na naradzie u sołtysa, po załatwieniu rozmaitych formalności, odesłano papiery do rządu gubernialnego, zaś w maju r. b. otrzymano już pozwolenie na budowę.

Do zajęcia się budową kościoła wybrano radę złożoną z pp.: prezesa Grockiego, kasjera Lubakowicza (kasjera fabryki), Parwienickiego (naczelnika poczty), Zmurowskiego, Sawickiego, Marynowskiego, sędziego gminnego Borkowskiego, sołtysa Szczygła i Jana Szafruga.

Skład rady został przez władzę zatwierdzony.

+ Echa łódzkie.

Korespondent nasz pod d. 10-ym b. m. pisze:

„W uzupełnieniu podanej przed kilku dniami wzmianki, donieść możemy, iż poruszony znówu projekt budowy kolei konnej w Łodzi został opracowany na specjalnem posiedzeniu w magistracie tutejszym, który, przedstawiając go władzom, zaopiniował, iż obecnie tramwaje w Łodzi stały się potrzebą konieczną.

Jak zapewniają kompetentni, tym razem projekt będzie napewno urzeczywistniony, a rozpoczęcia budowy tramwajów spodziewać się można nieza długo.

Po zatwierdzeniu projektu, magistrat ogłosi konkurs i odda budowę oraz eksploatację przedsiębiorstwa temu, kto zaoferuje jaknajlepsze warunki dla miasta.

P. poliemaister m. Łodzi wydał rozporządzenie, ażeby wozy, naładowane cegłą, były opatrzone pokrowcami, które winny zabezpieczać od kurzu, dobywającego się przy transportowaniu cegieł przez miasto.

Tutejsi majstrowie cechowi starają się o zaopatrzenie sztyldów swoich w znaczki z napisem „majster cechowy”.

Znaczki te zrobione będą na wzór warszawskich, a służyć mają dla odróżnienia zakładu wykwalifikowanego rzemieślnika od t. zw. fuszera.

Ci ostatni posiadają w Łodzi znaczną ilość warsztatów, w których wyrabiają przeważnie licie towary, przez co szkodzą wielce rękodzielnictwu miejscowemu.

Kilku tutejszych handlarzy koni rozpoczęło starania o wyznaczenie jednego dnia do roku z przeznaczeniem specjalnie na jarmark koni.

Projektodawcy utrzymują, że jarmarki na konie miałyby tutaj wielkie powodzenie; termin jarmarku mógłby przypadać w drugiej połowie września.

Obecnie fabrykanci łódzcy muszą się zaopatrywać w konie na jarmarkach w dość odległych punktach kraju.”

+ Echa radomskie.

Korespondent nasz z Radomia pisze:

„Rozległy cyklodrom, urządzony niedawno przy ul. Długiej, ściga spór liczb osób przeważnie ze sfery urzędniczej, która na rowerach tam wynajmowanych lub też własnych uczy się jazdy za opłatą.

Wielka loterja fantowa na dochód Towarzystwa dobroczynności odbędzie się we wrześniu; tymczasem miasto podzieliło na rewiry, w których zbieraniem fantów zajęły się uproszone panie: Władysława Przyjałkowska, Luc. Pohłowa, Felcja Stankowska, Emilja i W. Brandowa, Gust. Müllerowa, Teofilowa Roguska, Florjan. Korolcowa i Władysława Borońska.

Na kolei dąbrowskiej w roku bieżącym zbudowanych będzie 8 domów mieszkalnych dla agentów kolejowych, a mianowicie: na stacji Iwanogród dwa drewniane parterowe, na st. Radom, Bzin, Miechów i Ostrowiec po jednym parterowym murowanym, na st. Strzemieszyce i Sosnowice po jednym piętrowym i murowanym.

Zarządzający radomskim oddziałem Banku państwa, p. Skworec, wyjechał w charakterze kontrolera do Jalty, gdzie funkcjonuje corocznie podczas letnich miesięcy filja Banku państwa; powrót p. S. do Radomia oczekiwany jest w połowie listopada.”

+ Echa plockie.

Dochód z koncertu „Lutni” wyniósł rs. 377, po potrąceniu zaś kosztów 247 rs. Towarzystwo wioślarskie po raz drugi w r. b. obradowało nad wynajęciem odpowiedniego lokalu.

Jak doniosłem w swoim czasie, ogólne zebranie znaczną większością głosów, bo 40 przeciw 6-in, zdecydowało wynajęcie mieszkania w domu p. Żołobowa, lecz gdy przyszło do sporządzenia kontraktu, pan Z., po obliczeniu się, nie mógł wykonać proponowanych przeróbek i deklarację swoją cofnął.

W miejsce oferty pana Z., złożyła deklarację pani Segal, oddając Towarzystwu lokal, złożony z 6-in po-

koi, przedpokoju i sali długości 18, szerokości 11 lokci, za rs. 590.

Deklaracja powyższa powodem była do zebrania członków w ubiegłą niedzielę.

Po przedstawieniu deklaracji komitet wyraził przychylną opinię, mając na względzie oprócz niższej ceny, niż dotychczasowa, zobowiązanie właściciela restauracji p. Kestjanisa, który za utrzymanie bufetu w lokalu płacić chce 75 rs. rocznie dzierżawy.

Po półgodzinnym rozprawach, gdy przystąpiono do głosowania, okazało się, że za pozostaniem w dotychczasowym mieszkaniu było 14, a za wynajęciem lokalu u p. Segal—30 głosów.

Przystań Towarzystwa wioślarskiego już wykonano i sprowadzono do Plocka.

Do przyjęcia przystani od inżyniera p. Jezierskiego i szczegółowego zbadania robót, wydelegowana będzie specjalna komisja.

Otwarcie przystani nastąpi po wykonaniu wszystkich łodzi, mianowicie za dwa tygodnie.

Dzisiejsi faworyci.

I. Nagroda „Concorde” dystans 2½ wiorsty: „Figa-ro”—„Strachino”.

II. Nagroda „Rulera” (handicap) dyst. 2 w. 133 sąż.: „Sulima”—„Harda”.

III. Nagroda specjalna „Głównego zarządu stadiu” dyst. 2 w. 133 sąż.: „Prezzo”.

IV. Nagroda „Sernicka” dyst. 1½ w.: „Bastille”—„Lissa”.

V. Nagroda „Janowska” dyst. 3 w.: „Herostrat”—„Tzigane”.

VI. Nagroda „Dodatkowa” dystans 2 w. 133 sąż.: „Tapageur”—„Madame Dubarry”.

VII. Nagroda „Sarbacane” (hurdle race) dyst. 3 w.: „Czardasz”—„Alonette”.

Uwaga. Deszcz może zmienić szanse faworytów.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 12-go czerwca, w radzie powiatowej hrubieszowskiej, dobroczynności publicznej, odbędzie się licytacja na dostawę artykułów żywnościowych i innych przedmiotów dla szpitala św. Aleksandra w Hrubieszowie na rok, a w razie korzystnych warunków na trzy lata. Dostawę podzielono na sześć działów, a mianowicie: I-szy od rs. 525, II-gi od rs. 108, III-ci od rs. 724 kop. 41, IV-ty od rs. 568 kop. 50, V-ty od rs. 203 kop. 50, VI-ty od rs. 520; ogółem od rs. 2649 kop. 41.

— D. 12-go czerwca, o godz. 3-iej po południu, w biurze rady zarządzającej przy ulicy Nowowiejskiej, odbędzie się jednaste zgromadzenie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa walcowni żelaza „Koszyki” w Warszawie. Porządek dzienny obejmuje: sprawozdanie i bilans za r. z., etat i plan działań na przyszłość, oraz wybory. W razie niedojścia do skutku tego zebrania, odroczone ono zostanie do d. 26-go.

— D. 12-go czerwca, o godz. 7½, wieczorem, w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa (Krakowskie-Przedmieście № 66), odbędzie się posiedzenie zwyczajne członków sekcji przemysłu rolniczego, na którym dr. M. Natanson mówić będzie „O doświadczeniach gospodarskich”, p. W. Maylert „O produkcji paszy zielonej i o letnim żywieniu inwentarza”, p. A. Suligowski „O konwersji listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego” i p. K. Śniegocki „O potrzebie założenia biura porady meljoracyjnej”.

— D. 12-go czerwca, o godz. 1-iej po południu, w sali licytacyjnej magistratu warszawskiego, odbędzie się licytacja in plus przez opieczetowane deklaracje na dzierżawę miejsc pod Warszawą pod ustawienie łazienek letnich w r. b., a mianowicie: 1) przy brzegu praskim: 1) naprzeciw ulicy Szerokiej, naprzeciw domu № 416, naprzeciw domu № 417A i naprzeciw domów № 418A i 418B; 2) przy brzegu warszawskim: 5) i 6) naprzeciw stacji nadzorey spławów na Rybakach dwa miejsca; 7) naprzeciw zabudowań starych wodociągów; 8) naprzeciw ulicy Tamki; 9) przy młynie parowym na Solcu. Licytacja zacznie się od rs. 75 za każde miejsce na sezon. Do licytacji mogą stawiać właściciele łazienek letnich albo osoby, mające zamiar wybudować nowe łazienki.

— D. 12-go czerwca, o godz. 10-iej zrana, w resursie kupieckiej odbędzie się 35-te doroczne zgromadzenie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa kolei warszawsko-wiedeńskiej, niedoszedł do skutku w pierwszym terminie. Na porządku dziennym obrad zamieszczono: sprawozdanie, rozdział zysków; etat na r. b. i p., projekt budowy kolei obwodowej łódzkiej, roboty i sprawienie taboru za fundusze eksploatacyjne na rachunek 9-iej serji obligacyji, likwidacja kasy emerytalnej, budowa donku dla Stowarzyszenia spożywczego, wyznaczenie pensyj dożywotnich, tudzież wybory członków rady zarządzającej i komisji rewizyjnej.

ZE ŚWIATA.

× Z Zakopanego od naocznego świadka wylewów otrzymujemy następującą relację: Ciągłe deszcze, zwłaszcza bez przerwy trwające 2, 3 i 4-go czerwca w Tatrach spowodowały wezbranie potoków górskich do rozmiarów od 10 lat niewidzianych, z przyczyny przedewszystkiem topnienia ogromnych śniegów w głębi tych gór, zalegających dotąd całe wyżyny. Z szalonym pędem spadające wody korytem Bystrej z dolin: Kondratowej, Kasprowej i Jaworzynki, niosły złomy granitu ze sobą i co w drodze napotkały, topiły w swoich spienionych balwanach. Dawniej goście zakopańscy, gdy się im trafiło widzieć tu podobne wzbieranie wód, podziwiali je jako wspaniałe widowisko przyrody, bo przy

wielkim spadku koryta potoku obawy powodzi być nie mogło. Teraz rzecz ta przedstawia się inaczej w Zakopanem, bo niektórzy goście, znęcani piękną brzegów, nad korytem Bystrej od ul. Chałubińskiego aż do Starej Polany pobudowali sobie wille na t. zw. „Kamieńcu” i myśleli, że im Bystra skromnie szumieć będzie zawsze i urozmaicać dzikie zagrody, ustrojone altanami. Tymczasem w poniedziałek d. 5-go b. m., w miarę wzmaganie się deszczu, wody Bystrej zaczęły być niebezpiecznymi dla kilkunastu wili i dla mostów około Modrzejówki i przy Starej Polanie. Okazała się potrzeba ratunku, do którego zabrał się z energią obecny komisarz p. Schworm, zastępujący wójta gminy zakopiańskiej. Gdzie się woda rzucała z największą siłą w brzeg najbliższy budynku, tam stawiano jazy, robione w zwykły tutaj sposób: ścinano najbliższe drzewa świerkowe, kładziono je w poprzek skośnie w wodę i przykładano glazami. Improvizowane tamy wpływały na zmianę kierunku prądu, co połączone było z wielkimi trudami ratujących, którzy wchodzili z drągami do spienionych nurtów i walczyli z nimi z różnym skutkiem. Inżynier wydziału krajowego p. Obyrn bronił mostów przy gościńcu; wszelka służba drogowa, straż pożarna miejscowa i różni ochotnicy, napędzani przez żandarmów do pomocy, robili, co mogli i jak umieli. We wtorek d. 6 b. m. niebezpieczeństwo się wzmogło; w Kuźnicach z wielkim wysiłkiem ocalono fabryki, wyrabiające masę papierową; nad brzegi Bystrej przybył do ratunku hr. Zamoyński i jego pełnomocnik p. Maniecki z ludźmi, w piarniach zajętymi; przyjechał także z Nowego Targu starosta, ordynat p. Czarkowski, i przy pomocy górali wywiczonych w straży pożarnej, udało się im najbardziej zagrożone wille dra Florkiewicza, p. Grabowskiego, p. Langierowej i dwa domy górala Rebla ocalić od zabrania przez wodę. Mosty jednak dwa z boków podmuili spienione bałwany. W całym zresztą Zakopanem nie było obawy o całość domów, tylko bezustanny deszcz wiał ludzi w mieszkaniach. W dalszym biegu potoku zakopiańskiego dopiero koło granicy Poronina woda gościńcem zajmowała na małym kawałku, a następnie Dunajec koło Szaflar jeden z mostów podmuili i to ten, który zwykle stoi nad pustym korytem. Tego to mostu uszkodzenie stało się najdokuczliwszą biedą dla Zakopanego, bo przecięło wygodną komunikację. Poczta, jak i osoby, zmuszone do przejazdu ku Nowemu Targowi, musiały najgorszą drogą, górami przez wieś Bańską dostawać się do swego miejsca. Jest to jednak stosunkowo mała szkoda, która się da prędko naprawić dla przywrócenia porządnej komunikacji. Komisja budowlana w gminie, wydająca pozwolenie na budowę domów w Zakopanem, dostała naukę, gdzie stawiania tychże powinna zabraniać dla bezpieczeństwa publicznego. O uszkodzeniu mostu na Dunajcu około Krościenka naprzeciw Szczawnicy, przyniosła wiadomość poczta, wrócona od Czorsztyna z powodu przecięcia tam komunikacji. Władze w powiecie nowotarskim powinny co prędzej donieść o naprawie mostu pod Szaflarami i w Zakopanem przy Starej Polanie dla wiadomości gości tam się na lato udających, jak i o stanie mostu przy Krościenku dla gości szczawnickich, aby ich nie narażać na kłopoty w okazyjnym przeszkód bocznymi najgorszymi bezdrożami.

× Nasi artyści w Rzymie. Pod powyższym tytułem bieżący numer *Tygodnika ilustrowanego* pomieścił drugie z rzędu sprawozdanie korespondenta swojego z odczytu po pracowniach artystów naszych w Rzymie wycieczki. W pracowni Wiktora Brodzkiego oglądał korespondent na ukończeniu będący posąg marmurowy „Wiosna”, dalej grupę z marmuru, wyobrażającą Prometeusza przykutego do skały i cały szereg typów dziecięcych naturalnej wielkości, wykonanych z marmuru. Z ukończonych niedawno prac Brodzkiego wspomina sprawozdanie Madonnę „del Globo”, piękną figurę z marmuru, zamówioną dla Ojca św. przez dwa rzymskie stowarzyszenia. Korespondent przytacza dalej kilka nowych prac nieznanego u nas malarza rodzajowego, opracowującego z upodobaniem tematy z życia klasycznego greckiego i rzymskiego, Stefana Bakałowicza, i słów kilka poświęca pracowni Cieszkowskiego, zdolnego pejzażyście. Z przejeżdżających artystów naszych spotkał sprawozdawca nad Tybrem Tetmajera z Krakowa i Karola Millera z Warszawy.

BANKI MYDLANE

Złotliwy krytyk.

Po próbie jenerałnej.

— No, jakże się panu podoba moja nowa rola?

— Hm... W zeszłym roku grałeś pan lepiej.

— Ależ ja w zeszłym roku wcale tej roli nie grałem.

— Właśnie dlatego powiadam, że było lepiej..

*

W pracowni malarza.

— Pani! ja mego portretu nie przyjmę! Ja go przyjąć nie mogę! Wszyscy mówią, że pan namalował jakąś małpę...

— To dziwne... Zapytywałem kilku pańskich znajomych, a nikt nie zaprzecza, iż portret jest bardzo podobny...

*

Sielanki miejskie.

4.

Raz, siedziałem sobie w klubie
Przy winie, który dość lubię.
Ale, że to było w maju,
Więc z zasady i zwyczaju
Poszedłem zaczerpnąć chłodu
Do śródmiejskiego ogrodu.
Wkroczyłem główną aleją,
Gdzie bzy słodkie wonie sięją,
I gdzie muzyka przygrywa
Gościom przy kufelkach piwa.
Ale, że ścisł był tam srogi
I deptano mi na nogi,
Oraz przyparto o drzewo,
Więc pomknąłem nieco w lewo
I siadłem sobie na ławie.
Ale, że tam znów laskawie
Śród naszej miłej niewiasty,
Ze tak powiem, ogoniasty,
Roztaczając wdzięk uroczy,
W usta moje, nos i oczy
Napędzał kurzu tumany,
Więc nieco zmaltretowany
Udałem się w inną stronę,
Gdzie szmaragdowo-zielone
Rozścielają się trawniki.
Ale, że tam pisk i krzyki
Dzieci, bon, mamek, piastunek
Czyniły pewien gatunek
Rautu, którego muzyka
Była cokolwiek dzika,
Więc ruszyłem jeszcze dalej,
Gdzie już tylko perz i szalej
Posadził Ojciec Niebieski.
Ale, że tam znów piski,
Brytany, szpice, ratlery,
Buldogi, mopsy, pinczery,
Zgromadzone na fajloku,
Z tego i owego boku
Łydkom moim zagrażały,
Więc uczyniłem skręt mały
I wnet, mówiąc mimochodem,
Znalazłem się za ogrodem,
Na ulicy. Zaś po chwili
Koledzy mnie zobaczyli,
Jak przyzwolicie zmęczony,
Spocony i opylony,
Siedziałem spokojnie w klubie,
Przy winie, który dość lubię.

M. Rodak

Nekrologja.

† S. p. Ignacy Wierzbicki, 2415

maszynista kolei nadwiślańskiej, opatrzony św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, w d. 9-ym czerwca przeniósł się do wieczności. Pogrzebiona w ciężkim smutku pozostała żona zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo w niedzielę, o godz. 9-iej zrana, w kościele N. Marii Panny na Nowym Mieście, a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła i tego dnia, o g. 5-iej po poł., na cmentarz powązkowski.

† S. p.
Szczepan Wierniewicz,
rzeczywisty radca stanu,
emeryt, b. członek warszawskich departamentów rządzącego senatu, ostatni b. prezes b. dyrekcji ubezpieczeń w Królestwie Polskiem,

po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, przeżywszy lat 76, w dniu 9-ym czerwca r. b. rozstał się z tym światem w Rżaniku, powiecie pultuskim.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele parafjalnym w Obrzym, w poniedziałek dnia 12 czerwca 1893 r., o godzinie 10-iej zrana, poczem zwłoki przewiezione będą do Warszawy.

O dniu pogrzebu i nabożeństwie w Warszawie, oddzielne ogłoszenia zawiadomiam.

2-875

† S. p.
Władysław Myśliński,

b. wychowaniec szkoły handlowej prywatnej w Warszawie, a następnie urzędnik kolei nadwiślańskiej, zmarł dnia 10-go czerwca 1893 r. w Radomsku, przeżywszy lat 29. W smutku pozostała matka wraz z siostrami, braćmi i szwagrami zaprasza krewnych, kolegów i życzliwych na pogrzeb odbyć się mający w temże mieście dnia 12-go czerwca, o godzinie 12-iej w południe.

—2413

† W przyszły poniedziałek, t. j. d. 12-go b. m., o godzinie 10-iej zrana, w kościele św. Kazimierza (pp. Sakramentek) na Nowym Mieście, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę s. p. Marii z Wyczehowskich Półczyckiej, na które senior arcybractwa nieustającej adoracji Przenajświętszego Sakramentu zaprasza wszystkich członków tegoż arcybractwa, a także małżonka, rodzinę, krewnych i przyjaciół nieboszczki.

—2409—

† Za duszę s. p. Józefa Janiszewskiego,

towarzysza sztuki drukarskiej, odbędzie się msza żałobna o godz. 10-iej zrana d. 14-go b. m., to jest w środę, w kościele po-paulińskim, na które pozostała żona z dziećmi i wnuczkami zaprasza krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego. 2399.

W dniu 13-ym czerwca r. b., o godzinie 11-iej przed południem, w kościele Narodzenia Najświętszej Marii Panny na Lesznie, odbędzie się, jako w dzień imienin, nabożeństwo żałobne za spokój duszy

† S. p.
ANTONIEGO RIEDEL,

obywatela m. Warszawy,
profesora muzyki, artysty muzycznego teatrów rządowych warszawskich,
na które pozostali w głębokim żalu: żona wraz z synem, zapraszają uprzejmie przyjaciół, kolegów i życzliwych.

2-2405—

† Dnia 13-go czerwca, to jest we wtorek, o godzinie 9-iej i pół zrana, jako w pierwszą rocznicę zgonu

s. p. Marii z Bujalskich
Mereckiej,

odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Aleksandra, na które zaprasza się wszystkich, którzy o pamięci zmarłej życzliwie zachowali wspomnienie.

—2412

† Dnia 12-go czerwca, tj. w poniedziałek, o godzinie 9-iej i pół zrana, w kościele św. Piotra i Pawła na Koszykach, odbędzie się żałobna wotywa, jako w trzecią bolesną rocznicę śmierci s. p.

Jana Galińskiego,

na którą niepokieszona żona zaprasza przyjaciół.

—2404

† W poniedziałek, d. 12-go czerwca r. b., w rocznicę śmierci

s. p. Amelji z Pilitowskich

Myślakowskiej

odprawione będzie żałobne nabożeństwo o godz. 10-iej zrana, w kościele W.W. Świętych, w kaplicy Matki Boskiej.

2420

† W d. 13-ym czerwca, o godz. 9-iej zrana, odbędzie się w kościele po-karmelickim na Krak. Przedm. nabożeństwo

za duszę s. p. Antoniego Czerwińskiego,

na które pozostała żona zaprasza krewnych, przyjaciół i kolegów.

—2-2401—

† We wtorek, t. j. d. 13-go czerwca, jako w dniu imienin s. p. Antoniego Bługoszewskiego

odbędzie się o godz. 8-iej i pół zrana w kościele św. Aleksandra nabożeństwo żałobne, na które w smutku pozostała żona wraz z dziećmi zaprasza.

—2400—

† Wszystkim, którzy raczyli przyjąć udział przy wyprowadzeniu zwłok s. p. męża mego

Józefa Barcikowskiego,

w dniu 6-ym czerwca r. b. na cmentarz powązkowski, składa serdeczne „Bóg zapłać”.

—2410—

ŻONA.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Wiedeń, 9-go czerwca.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Krawcy są, jak wiadomo, osobliwym narodem, więc też i przybyły nareszcie wyścigowiec krawiec 51-letni, nietylko nie na wadze nie stracił, ale go ½ kg. przybyło. Ale i z innych względów wesoły ten goniacz, nazwiskiem Roland, może zostanie sławnym. Szedł on na dzień tylko 52 km., kładł się spać o godz. 10-iej w wieczór, rozpoczynał marsz o 6-iej rano. Miał ciągle wybory apetyt i pragnienie; spuszczał, co gdzie było, prócz wody, a zatrzymywał się wszędzie, gdzie go piękności krajobrazów zachwyciły. „Przyroda tak mnie więziła, że mimowoli stałem się poetą” — powiada o sobie. Do domu, na Pomorze, do Greifswalde posłał też z drogi cały zeszyt poezji. Hans Sachs otrzymał zatem współzawodnika. Z ostatniej stacji Stokerau wyruszył o 7-iej rano po kawie; w drodze spożył parę kielbasek z piwem, potem kilka jaj z winem, to wszystko do godz. 10 m. 45 przed poł. Wstrzemięliwość wegetariańska nie jest przeto właściwością krawca-poety. Ostatni współzawodnik dzisiaj wieczorem przybycie zapowiedział.

W Karlsbadzie synowiec sułtana z Johore zareczył się z córką sułtana.

Od referenta austro-węg. otrzymałem brzmienie uchwał międzynarodowej komisji sanitarnej, odbytej w Dreźnie, które to uchwały otrzymały już zatwierdzenie. Osnowa ich jest następująca:

Rząd obowiązany jest zawiadomić inne rządy o powstaniu ogniska cholerycznego, miejscu, dacie, wynikach badań klinicznych.

Podczas całego trwania epidemii obowiązany jest utrzymywać inne rządy au courant jej przebiegu przynajmniej raz na tydzień, podając wszelkie przedsięwzięte środki zaradcze. Jeżeli przez pięć dni ani jeden wypadek się nie

zdarzy, ma być w danem ognisku epidemja za wygasła uważana, lecz środki ochronne mają być i dalej używane.

Co do przewozu przedmiotów, podejrzanych o rozszerzanie zarazy, musi być zakazany obrót używanej bielizny, ubiorów i szmat—albo też wymaganem będzie szczerze izolujące opakowanie. Obowiązkowo będzie dokonywana dezynfekcja brudnej bielizny, ubiorów, utensyliów, pochodzących z okolic epidemicznych—atoli bez uszkodzenia. Listy, druki, gazety nie podlegają dezynfekcji.

Wagony nie będą na granicach zatrzymywane; w razie zakażenia wagonu będzie tenże po drodze asenizowany; to samo odnosi się do wagonów towarowych; kwarantanny zaprowadzone nie będą. Zatrzymywane będą tylko osoby, które zaszły w sposób podejrzany. Interwencja lekarzy dotyczyć będzie tylko dozoru podróżnych po drodze i pomocy dla chorych. Podróżni z miejsc epidemicznych pozostawają w miejscu przybycia pięć dni pod obserwacją. Osobne uchwały dotyczą ruchu okrętów. Postanowienia te zapewne wielką sprawią satysfakcję drowi Ochorowiczowi.

*

Paryż, 8-go czerwca.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)

Jak wiadomo, rada municypalna Paryża postanowiła zerwać wszelkie stosunki z prefektem policji. Wykonanie tej rezolucji rozpoczęło już od tego, że przestano posyłać prefekturze „Oficjalny biuletyn municypalny”, karty wejścia dla jej przedstawicieli, tudzież porządek dzienny obrad. Prefekt ze swej strony nie zjawił się na żadnym zebraniu rady, aż do nowego rozkazu ministra.

Dziś odbędą się wybory do Akademii francuskiej. Bibliotekarzem Akademii został, na miejsce zmarłego Tardieu, Ludwik Lalanne.

Oto kilka szczegółów, dotyczących wystawy pisarzy i publicystów społecznych, której otwarcie odbędzie się w sobotę. Portrety wszystkich prawie znakomitości literackich robione są przez społecznych mistrzów. Między innymi znajdują się tu dwa portrety Aleksandra Dumasa syna, jeden pędzla Bonnata, drugi Meissoniera; portret Rocheforta przez Courbetta; Leconte de Lisle'a przez Benjamina Constant; Seweryny i Juljusza Ricard przez Joannę Bosc (panią Forain). Lecz „gwóździem” wystawy, że użyjemy tutejszego wyrażenia, będzie niezawodnie kolekcja wystawiona przez E. Goncourt'a. Znakomity pisarz kazał odtworzyć portrety najznakomitszych społecznych pisarzy na okładkach ich najcharakterystyczniejszych utworów. Każda z książek jest nie tylko podpisana przez pierwszorzędnego artystę, lecz zawiera krótki pogląd samego Goncourta na dzieło danego autora. Podajemy tu większą część utworów i portretów tej kolekcji, które dotychczas znajdują się na wystawie wraz z nazwiskami ich twórców. Alfons Daudet: „Safo” portret Carrière'a; pani Daudet: „Dzieci i matki”—Tissota; E. de Goncourt: „Germinie Lacerteux”—Lenoir'a; Abel Hermant: „Cavalier Cuserey”—Forain'a; Huysmans: „A rebours”—Raffaelliego; Zola „l'Assommoir”—tegoż; księżna Matylda: „Historja psa”—Doucet'a; Oktaw Mirbeau „Sebastien Roch”—Rodina.

*

Rzym, 6-go czerwca.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Onegdaj na posiedzeniu akademii *dei Lincei* (Ostrowidzów) w pałacu Corsini przytomny był sam król z ministrem oświecenia, p. Ferdynandem Martinim, z prezesem senatu, p. Farinim, i prefektem Rzymu, senatorem Calenda. Sale pełne były krajowców i cudzoziemców, uczonych i literatów, między którymi odznaczała się hrabina Hersylja Lovatelli z domu Caetani, urodzona z Rzewuskiej, biegła w astronomii i języku sanskryckim.

Przemawiał senator Brioschi, prezes akademii, a po nim trzej inni akademicy. Największe nagrody udzielone były tego roku za prace prawnicze: profesorowie Tirone, Vivanti i Brugi otrzymali każdy po 5,000 franków. Nagrodę za prace geologiczne i mineralogiczne, t. j. 10,000 fr., podzielono między profesorów: Spezia i de Stefanis. Nagrody za astronomię i filologję nikomu się tym razem nie dostały. Za prace historyczne i literackie rozdzielono 3,000 fr. między profesorów: Ronca, Ferrero i Pieri.

Po rozdaniu nagród prezes oznajmił, iż akademik profesor Lanciani ogłasza ważną pracę „*Forma Urbis Romae*”, czyli historyczny i monumentalny plan Rzymu w 46 tablicach z tekstem objaśniającym, i złożył królowi pierwszy egzemplarz tego świetnego wydania. Wreszcie inny akademik, profesor Aleksander d'Ancona, odczytał rozprawę o poezji XVIII-go w. Uwydatniwszy historyczne i literackie tej epoki znamiona, i opisał ogromną zmianę, sprawioną w naukach przez Galileusza i przez jego uczniów, jako też osobliwy ówczesny rozwój historjografii, uczony profesor z Pizy rozprawił o pragnieniach i przeczuciach patriotycznych włoskich, jakimi się odznaczali poeci i pisarze żyjący na dworze Karola Emanuela I-go księcia sabaudzkiego: Bonalini, Marini, Testi i bezimienny pisarz, którego postać okazał w nowym i uroczym świetle.

Po konsystorzu, który nastąpi d. 12-go b. m., święte kolegium będzie liczyło 34 kardynałów włoskich a 28 cudzoziemskich, to jest 7 francuzów, 4 austriaków, 4 niem-

ców, 2 polaków, 4 hiszpanów, 2 portugalczyków, 2 amerykańskich, 1 angiela, 1 irlandczyka i 1 australjanina.

W niedzielę Ojciec św. celebrował w prywatnej kaplicy w przytomności około 50-u osób, między którymi znajdowały się rodziny książąt Chigich i Aldobrandinich, towarzyszące nowożeńcom: Ludwikowi Chigi i Annie Aldobrandini, którym ślub dawał wczoraj monsignor Casali Del Drago.

W teatrze Valle występuje sławny aktor neapolitański, Scarpetta, który grał wczoraj w komedji „*Và cha m'a fatto fratteme*” („Obacz, co mi zrobił brat mój”) w dialekcie neapolitańskim. I w Rzymie także powodzenie tej sztuki jest niezmiernie. Scarpetta jest prawdziwym w rodzaju swoim mistrzem.

*

Lipsk, d. 5-go czerwca.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Wczoraj skończyły się uroczystości obchodu 450-letniego jubileuszu „Schützenverein'u” saskiego. Niemcy lubują się w malowniczych tego rodzaju obchodach, a na ich urządzenie nie żałują pomysłowości i pieniędzy. Uroczystości rozpoczęły w ubiegłą niedzielę od wspaniałego pochodu przez miasto, w którym wzięło udział 15,000 osób płci obojga. Szeregiem nieprzerwanym szły wozy tryumfalne, przedstawiające ogrodnictwo, myślistwo itp., dalej grupy alegoryczne rycerzy z wieków średnich, dam w kostjumach historycznych, na koniach, przybranych w dywdyki z różnych epok. Osobną grupę stanowiły cechy w malowniczych kostjumach, piekarze, rzeźnicy, stolarze z chorągiewkami i insygniami fachów na czele. Dwadzieścia sześć orkiestr przegrywało pochodowi tysięcy strzelców. Największą jednak sensację sprawiła imponująca rozmiarami... butelka piwa, ciągniona przez cztery konie na wozie, dorastająca okien pierwszego piętra. Notabene, butelka nie była próżna: zawierała ona najlepsze pono piwo saskie, zwane tu *Gose*, a miała kształt płaskiej mandoliny. Przez cały tydzień bawili się miasto, bawili się i okolica: tańce, koncerty i strzelanie do celu następowały kolejno po sobie. Wreszcie odbył się wybór króla kurkowego.

Bankiet w Pałacu kryształowym na cześć organizatora obchodu, dra Bartha, był wielce ożywiony. Pomysłowemu doktorowi ofiarowano puchar srebrny wielce misternej roboty. Zaznamy jeszcze, iż zwycięzcami w zapasach strzelania do celu byli pp. Prüfer, Findeisen, Rech, Knopf, Rüdiger, Kupfer, Zahn i Siegel, którzy otrzymali wielkie medale złote, wybite na pamiątkę jubileuszu. Do zwycięzców zaliczają się również: król Albert saski i księżniczka Fryderyka, za których strzelali *per procura* pp. Lüdecke i Moritz. Król i księżniczka otrzymali również złote medale.

Jutro w tymże pałacu Kryształowym odbędzie się tak zw. „List-Koncert”, w którym wszystkie numery programu wykonane będą przez orkiestrę, ze stu osób złożoną oraz grono wybitnych śpiewaków. Dwa numery zajmą popisy solowe na fortepianie.

Punktem zbornym przyjeżdżnych jest kawiarnia Bauera, głównie wieczorami wypełniona po brzegi. Co tu języków słychać! Istna wieża Babel! „Café Bauer” jest kopją berlińskiego Bauera. Przyjezdni znajdują tu gazety we wszystkich niemal językach europejskich.

„Falstaff” Verdiego w podróży naokoło świata i o Lipsk zawadzi. Za kilka dni w Operze królewskiej będą mogli usłyszeć to dzieło włoskiego mistrza wybrani, bo ceny są bardzo wysokie. Ale za to wykonanie ma być wzorowe, bo w przedstawieniu wezmą udział wybitni soliści, a orkiestra lipska zasłużoną cieszy się sławą w świecie muzycznym.

Już to na dobrej muzyce miastu naszemu nie zbywa. Przed dwoma tygodniami mieliśmy koncert pianisty d'Alberta i śpiewaczki berlińskiej p. Leisinger. Oboje cieszyli się wielkim powodzeniem we wspaniałej sali tutejszego „Gewandhaus'u”.

Wiosenny jarmark na futra był bardzo w r. b. ożywiony. Rynki targowe oryginalny przedstawiały widok, bo ruch handlowy nie przeszkadzał zabawom ludowym. Na placach kręciły się karuzele, wirowały młyny djabelskie do podwoi swoich zapraszały budy marionetek itp. Jarmark trwał przez dni sześć. Następny odbędzie się w listopadzie.

Co niedziela połowa Lipska ucieka za miasto. Najliczniej bywa odwiedzana miejscowość Conneville, dokąd po rzece Plaisse gondolami bardzo przyjemną można odbyć przejażdżkę.

W.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego.”

Wiedeń 10-go czerwca. (Tel. Agencji póln.)—Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Piotr Mikołajewicz odjechał wczoraj wieczorem do Kijowa, zaś Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna Milica Mikołajówna odjechała w dniu dzisiejszym do Petersburga.

Petersburg 10-go czerwca. (Tel. Ajen. póln.)—Wskutek rozchodzących się sprzecznych pogłosek o

projekcie objęcia przez skarb sprzedaży wódki w czterech wschodnich guberniach, *Birż. wiadom.* zasięgnęły informacji, z których się okazuje, że departament ekonomji postanowił wprowadzić projekt w wykonanie od d. 1-go stycznia 1895-go r., otworzywszy od r. b. kredyt 700,000 na przygotowanie organizacji. Ostateczne zaś rozstrząśnienie projektu nastąpi na ogólnem zebraniu rady państwa d. 11-go b. m.

PODRÓŻE.

Berlin 10-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. War.)—Areyksięzna Stefania udała się ztąd w dalszą podróż do Gdańska i Malborka, a ztamtąd do Danji.

Kair 10-go czerwca. (Tel. pr. Kur. W.)—Kedyw przyspiesza swoją podróż do Konstantynopola; przybędzie tam już w lipcu. Następnie uda się w podróż po Szwajcarii.

„UNTER DEN LINDEN.”

Berlin 10-go czerwca. (Tel. pr. Kur. War.)—Dyrektor teatru hamburskiego, Pollini, wspólnie z dyrektorem wiedeńskiego teatru „An der Wien”, Jaunerem, obejmuje na lat dziesięć dyрекcję teatru berlińskiego „Unter den Linden”. Dla innych scen berlińskich przybywa niebezpieczna konkurencja, Pollini i Jauner należą bowiem do najlepszych dyrektorów niemieckich.

INTRYGNA CONSTANSA.

Paryż 10-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. War.)—Després zamierza interpelować rząd z powodu zerwania przez paryską radę municypalną stosunków z prefektem policji, tudzież z powodu zachowania się syndykatów na giełdzie robotniczej. Upadek gabinetu Dupuy z tego powodu przewidywany, gdyż w razie potępienia przez rząd socjalistycznej rady paryskiej, część radykalistów przejdzie do opozycji. Jest to intryga Constansa. Aby zapobiedz przyściu Constansa do władzy, Carnot zgodzi się zapewne na spieszne zamknięcie sesji.

ZMOWA APTEKARZY.

Madryt 10-go czerwca. (Tel. pr. Kur. W.)—Aptekarze w Madrycie, Sewilli i Barcelonie postanowili wysłać ultimatum do ministra finansów, w którym zagrozą zamknięciem wszystkich aptek, jeżeli nowy podatek przemysłowy nie będzie cofnięty. Nie ulega wątpliwości, że aptekarze w całym kraju pójdą ewentualnie za ich przykładem.

POWÓDŹ.

Lwów 10-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. W.)—Kopalnie oleju skalnego w Boryslawiu zalane wodą. Cały ruch zawieszony.

Wiedeń 10-go czerwca. (Tel. pryw. K. W.)—Z Czerniowiec donoszą znowu o zerwaniu się chmury. Ztąd powódź znowu wzrasta. Nędzia nieopisana. W samej Wiznicy trzysta rodzin pozostało bez dachu. W Waszkou utonęły dwie osoby.

RUCH W HISZPANJI.

Madryt 10-go czerwca. (Tel. pryw. K. W.)—W Walencji wybuchły zaburzenia anarchiczne. Wiele osób aresztowano.

Madryt 10-go czerwca. (Tel. pr. Kur. War.)—Sagasta zawiadomił, że wczoraj w Walencji anarchiści wywołali zaburzenia. Sporo osób aresztowano. Wczoraj w Koronie urządzono manifestację przeciw utworzeniu urzędu jeneralnego kapitana. Wszystkie sklepy były pozamykane, a domy obwieszono żałobnymi materjami. (Aj. póln.).

KATASTROFY.

Waszyngton 10-go czerwca. (T. p. K. W.)—Skutkiem zawalenia się dawnego teatru Forda zginęło osób 40, rannych jest 60. Pod gruzami leży jeszcze więcej trupów.

Ateny 10-go czerwca. (Tel. pr. Kur. W.)—Na wyspie Zante zauważono znowu wstrząśnienia ziemi.

CHOLERA.

Paryż 10-go czerwca. (Tel. pr. Kur. War.)—W Frontignan zdarzyły się wypadki cholery. (Miejscowość ta leży w pobliżu Cette nad zatoką luguńską morza Śródziemnego; przyp. red.)

LECZNICA
chorób zębów i jamy ustnej
Marszałkowska 109,
Leczenie, plombowanie, zęby sztuczne. Codziennie
i w święta. Deżury nocne. 2346

Najtańsze i najlepsze

Wina Szampańskie,
wyrobione sposobem francuskim, poleca w wielkim
wyborze

C. A. Schacht,

2378

Koza № 48.

Zegarki Patek, Philippe & Comp.

i innych wyłącznie pierwszorzędných fabryk

JAN LAUTERBACH

143. Marszałkowska. 143.

2365

— Jąkanie, bełkotanie, mowę nosową, niemotę, bez
głuchoty, oraz cierpienia jamy noso-gardzielowej, le-
czy **dr. Ottuszeński** w swoim domu zdrowia,
Długa nr. 8. 2287

KAPIELE MORSKIE
w Heringsdorfie

Pension Punt, otoczona lasem, w ślicz-
nem położeniu nad samym brzegiem morza, z
konfortem urządzone mieszkania z całodziennem
utrzymaniem do wynajęcia tygodniowo lub mie-
sięcznie za umiarkowaną cenę. Jedyna zdrowa
i wykwintna kuchnia. Zamówienia pocztą: Pen-
sion Punt, via Berlin Heringsdorf. 2353

Dr Feilchenfeld

b. ordynator klin. w szpit. św. Ducha praktykuje
przez sezon letni w **Otwocku**. Willa Lucyna Wgo
Gogolewskiego. 2370

Od Lecznicy Marszałkowska 110.

Dr **Groër** po powrocie z zagranicy rozpoczął
przyjmować chorych od 3—4 po poł. codziennie prócz
niedzieli. 857r

ASEKURACJI

od amortyzacji pożyczek premjowych z 1864 roku
w losowaniu z dnia

1 (13) lipca 1893 r.

dopełnia

830r

Dom Bankierski

Maurycy Nelken i S-ka

Krakowskie-Przedmieście nr 71

Dr Pomorski

lek. chorób kobiecych z Poznania, były asystent
kliniki A. Martina w Berlinie i prof. Grawitz w Gry-
fii, praktykuje podczas sezonu letniego od 28 maja
do 1-go września w **Landecku** na Szl. 774r

— **Największy w kraju skład zegar-
ków i magazyn wyrobów jubilerskich** M.
J. Augustynowicza Krakowskie-Przedmieście nr 7,
złoty, srebrny i brylantowy, otrzymał z Gene-
wy nowe transporta najmodniejszych fasonów zegar-
ków złotych, srebrnych i czarnych stalowych.
Ceny wyjątkowo niskie stałe. 834r

Nowości
Nowości w Bronzie i Skórze,
Dewizki i Rękawiczki paryskie,
Parasolki, Wachlarze, Nessesery
otrzymał
MAGAZYN GALANTERJI
W. GOŁIŃSKIEJ,
TEATR. — Ceny niskie. 837r

— **Galmanin Salicylowy** prof. dra Kolble
go, poleca **apteka L. Ziemińskiego**, Marszał-
kowska nr 153. 727r

Dr **Jakób Halpern**, b. lekarz na klinikach za-
granicznych. Choroby **skórne i weneryczne**.
Do 10 r. i od 3—5 po p. Nowy-Swiat 36. 2368

Dom Bankowy
ADAM PIEDZICKI

ulica Królewska 6, róg Saskiego Placu
naprzeciw pałacu Kronenberga. 580

ORIGINAL SELTERS

pierwszego rzędu woda zdrowia i stołowa, poleca-
na przez profesorów wiedeńskich: Benedikta, Chiariego, Lud-
wiga, Schauta, profesorów krakowskich: Pareńskiego, Oettin-
gera, Rosnera, Paszkowskiego.

Uwaga: Prosimy więc zawsze wyraźnie żądać oryginal-
nej wody selterskiej i uważać na to, by na winiecie, cynko-
wym kapturku i korku, zawsze znajdował się napis:

ORIGINAL SELTERS
Główny skład w Warszawie u pp. aptekarzy D. T. Heini-
cha, H. Kucharzewskiego, K. Lilpopy et Treutlera, L. Zie-
mińskiego. 248r

Dr St. Bulikowski

ordynuje podczas sezonu bieżącego jak w latach po-
przednich w **Gleichenbergu** (Villa Höflinger IV). 529r

Stała Wystawa Etnograficzna

Krakowskie-Przedmieście nr 17

(wprost kościoła po - karmelickiego).

4,000 okazów zebranych we wszystkich częściach
świata. Bogaty dział afrykański: z wysp Karoliń-
skich, Zbiory Bucharskie, Chińskie. Oddział archeolo-
giczny. Przedmioty wiejskiego przemysłu krajowego,
sprzęty, ubrania, ozdoby i t. p. Przybywają coraz
nowe okazy.

Wystawa otwarta codziennie od 10-ej rano do 4-ej
po południu.

Cena wejścia 15 kop., oraz 10 kop. dla uczącej się
młodzieży i dzieci. 292

— **Lecznica chorób żołądka i kiszek**
Scholna 1. Przyjęcia codzienne. Oplata kop. 40.
W niedzielę bezpłatnie. 2094

Grand Hôtel Garni

Chmielna nr 5

NOWY HOTEL W WARSZAWIE

otwarty dnia 3-go czerwca 1893 r., zawiera 85 poko-
jów świeżo umeblowanych i urządzonych z komfor-
tem. Zarząd hotelowy zwraca szczególną uwagę na
czystość i spokój w domu. W tym celu z dziedzińca
usunięte zostały stajnie a na ich miejscu powstanie
wkrótce piękny pawilon restauracyjny z kuchnią
pierwszorzędną. Reflektanci na prowadzenie restau-
racji zechcą zawczasu zgłosić się z ofertami.

2330

Zarządzający **St. Postek.**

2417

Na CORSO
Zakład Ogrodniczy
F. BARDETA
Senatorska 35,
przyjmuje od dziś do
dnia 14 b. m. do godz.
10 rano obstalunki na
bukieci do rzucania
od 60 k. do rs. 1 za tuzin ubranie powozów od 25 rs.

Jan Henryk Brüner

adwokat przysięgły, Długa 34, przyjmuje do 10 rano
i od 5—7-ej po poł. 2411

Dr GRABOWSKI ordynuje w
Busku od lat
siedmiu. 2303

Bilety spacerowe u niedziele i święta.

Kolej wiedeńska wydaje od d. 21-go maja do 29-go paź-
dziernika bilety powrotne wszystkich trzech klas po cenie ni-
szej o 30% z Warszawy do Włoch, Pruszkowa, Brwinowa,
Grodziska, Jaktorowa, Ruoy Guzowskiej, Radziwiłłowa i
Skierniewic. Za biletami temi można wyjeżdżać specjalnym
pociągiem spacerowym, wychodzącym z Warszawy o godz. 9-ej
minut 15 zrana i stającym w Skierniewicach o g. 11-ej m. 15
przed południem, a z powrotem wyruszającym ze Skierniewic
o godz. 9-ej m. 5 wieczorem i przybywającym do Warszawy
o godz. 11-ej. Za biletami spacerowymi można też wyjeżdżać

wszystkimi innymi pociągami, o ile te na danych stacjach lub
przystankach się zatrzymują; powrót wszakże za takim bile-
tem winien nastąpić tego samego dnia i tylko pociągiem spa-
cerowym. W soboty i w wigilję dni świątecznych można na-
bywać bilety powrotne o 30% tańsze z Warszawy do Ciecho-
cinka, lecz powrót winien nastąpić w pierwszy dzień po nie-
dzieli lub święcie; jeżeli zaś są dwa dni świąteczne jeden po
drugim, to nazajutrz po drugim święcie.

Kolej terespolska wydaje od d. 18-go maja do 18-go paź-
dziernika bilety powrotne wszystkich trzech klas z ustępstwem
50% na przejazd z Warszawy (Pragi) do stacyj: Miłosna (Rem-
bertów), Nowomińsk (Dębe Wielkie), Mrozy (Cegłów). Bile-
ty wspomniane będą ważne na wszystkie pociągi osobowe i
towarowo-osobowe, z wyjątkiem kurjerskich i pocztowych,
tudzież na pociągi spacerowe, wyprawiane w niedzielę i świę-
ta z Warszawy o godz. 8-ej m. 33 zrana, a przybywające do
Warszawy z powrotem o godz. 11-ej m. 8 w nocy. Powrót za
tymi biletami winien nastąpić w ciągu 48 godzin, nie licząc
czasu od kupienia biletu do północy. Dnie świąteczne nastę-
pujące bezpośrednio po sobie, liczą się za jeden dzień.

Kolej petersburska sprzedaje od d. 18-go maja do 27-go
września bilety spacerowe I, II i III-ej klasy, powrotne, z u-
stępstwem 25% od taryfy, służące na przejazd wyłącznie tyl-
ko w niedzielę i dni świąteczne z Warszawy do Wołomina,
Tuszcza, Łochowa, Zielenia i Małkini, wszystkimi pociąg-
ami osobowymi, z wyjątkiem pospiesznych i kurjerskich. Bile-
ty sprzedawane będą na wszystkich stacjach linii Warszawa-
Małkinia. Bilety są ważne w ciągu trzech dób, przyczem dzień
nabywania liczony jest za dobę.

Kolej nadwiślańska wydaje od d. 22-go marca aż do od-
wołania bilety powrotne wszystkich trzech klas, tańsze o 30%,
od zwyczajnej taryfy pasażerskiej, na przejazd pomiędzy
Warszawą nadwiślańską, a stacjami, półstacjami lub przystan-
kami: Nowogrodzki, Nowy Dwór, Jabłonna, Piławy, Wa-
wer, Otwock, Celestynów, Piława, Nowa Aleksandra i Nałę-
czów. Za biletami spacerowymi można wyjeżdżać i powracać
wszystkimi pociągami osobowymi w dni niedzielne i święte-
czne; dozwolono także powracać drugiego dnia pierwszym po-
ciągiem osobowym.

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych
od d. 13-go maja 1893-ro r.

P O C I A G I		Odcz.	Przych.
		godziny i minuty	
Warszawsko-wiedeńska:			
A) Do Wiednia:			
Kurjerski I i II kl. do Granicy i Sosnowca, z wagonem sypialnym I i II kl. do Granicy, dalej tylko I kl.	10 5 w.	5 50 r.	
Pospieszny 3 klasy do Granicy i Sosnowca	5 40 r.	10 25 w.	
Pocztowy 3 klasy do Granicy i Sosnowca	10 45 r.	7 5 w.	
Osobowy 3 kl. do Sosnowca	3 30 p. p.	2 — p. p.	
Osobowy 3 kl. do Piotrkowa	5 50 p. p.	9 30 r.	
B) Do Aleksandrowa:			
Kurjerski I i II kl., a III kl. dla pasażerów komunikacji bezpośredniej	4 50 p. p.	1 — p. p.	
Pocztowy 3 kl.	6 40 r.	9 15 w.	
Osobowy 3 kl. do Kutna	9 5 w.	8 20 r.	
Osobowy 3 kl. do Skierniewic	6 55 w.	7 10 r.	
Spacerowy do Skierniewic (w niedziele i święta od 21-go maja do 29-go października)	9 15 r.	11 — w.	
Warszawsko-terespolska:			
Kurjerskie I i II kl., z wagonem sypialnym	2 20 p. p.	3 25 p. p.	
Pocztowy 3 kl. dla komunikacji bezpośredniej, a I i II kl. dla miejscow.	4 6 p. p.	1 8 p. p.	
Towarowo-osobowy 3 kl.	10 58 w.	7 — r.	
Towarowo-osobowy 3 kl.	9 43 r.	7 27 w.	
Miejscowy towarowo-osobowy do Mrozów	5 38 p. p.	9 19 r.	
Spacerowy do Mrozów (w niedzielę i święta od 28 maja do 15 październ.)	8 33 r.	11 8 w.	
Warszawsko-petersburska:			
Kurjerski I i II kl. z wagonem sypialnym (od d. 18-go maja do 30-go września)	9 13 r.	8 3 w.	
Pocztowy 3 kl.	9 58 r.	7 23 w.	
Osobowy 3 kl.	11 25 w.	8 10 r.	
Osobowo-towarowy II i III kl. do Białegostoku	4 18 p. p.	6 13 r.	
Nadwiślańska:			
A) Do Kowla:			
Pocztowy 3 kl. do Kowla	3 35 p. p.	2 — p. p.	
Osobowy do Kowla	11 40 w.	8 13 r.	
Osobowy do Iwangrodu	8 15 r.	10 — w.	
(Powyższe pociągi łączą się z koleją dąbrowską.)			
Osobowy do Otwocka	5 — p. p.	9 18 r.	
Do Otwocka wagon 3-aj kl.	6 58 w.	— —	
Powrotny z Otwocka w niedzielę i święta	— —	11 6 w.	
B) Do Mławy:			
Pocztowy 3 kl. do Mławy	6 5 w.	11 — r.	
Osobowy 3 kl. do Mławy	8 55 r.	8 38 w.	
Osobowy do Mławy w soboty i wigilje świąt od 1-go czerwca do 30-go września; z powrotem w poniedziałki i po święcie	11 3 r.	7 20 w.	
Osobowy do Nowogrodzkiej	4 15 p. p.	8 53 r.	
Powrotny z Nowogrodzkiej w niedziele i święta	— —	10 40 w.	
Obwodowa z kolei wiedeńsk.:			
Osobowy 3 klasy	1 20 p. p.	9 18 w.	
Osobowy 3 klasy	7 5 r.	4 30 p. p.	
Obwodowa z kolei terespolsk.:			
Osobowy 3 klasy	8 38 w.	2 — p. p.	
Osobowy 3 klasy	3 50 p. p.	7 42 r.	

— Dr **W. Rujakowski** stale ordynuje w Dru-
skienikach. 2106

Z. BEAUBAIN KOSMOWSKA

lekarz-dentysta genewskiej szkoły dentystycznej. Le-
czenie, wprawianie, plombowanie. Nowy-Swiat 46.

ZGINĘŁA MAŁA CZARNA SUCZKA

ratlerka podpalana, z obciętemi uszkami i ogonkiem.
Sowitą nagrodę otrzyma kto wskaże miejsce gdzie
się znajduje lub odprowadzi ją do szwajcara Józefa
Erywańska 12. 2416

2419 **D-ta Józef Herkman** leczy, plombuje
i wstawia zęby sztuczne. Codz. od 10—7 wieczór.

Uwaga. Reparuje wszelkie uszkodzenia przy zę-
bach sztucznych **na poczekaniu. Nalewki 9.**

NAJPRAKTYCZNIJSZE

Rejestra Gospodarskie

na dobrym papierze w nowym nakładzie, oraz wszel-
kie druki dla gospodarstw rolnych, poleca

A. Chodowiecki,

Skład Papieru, Senatorska 22. 864

TANIE FIRANKI MARSZAŁKOWSKA 148 I-sze piętro. 1584

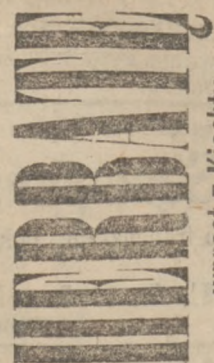
Tattersal Warszawski

2230

Ordynackie ul. Okólnik nr 9, obok cyrku.

Licytacja koni pochodzących z najlepszych stad krajowych a mianowicie: **J.W. Hr. L. Krasńskiego, J.W. Hr. A. Potockiego, J.W. Hr. Wollowiczowej, J.W. Horodyskiego, J.W. F. Zakrzewskiego i innych**, odbędzie się **dnia 15 czerwca r. b. o godz. 2-ej po poł.** Zapisy koni przyjmuje **Tattersal Warszawski** do dnia 13 czerwca.

Wyjeżdżającym na le-
tnie mieszkania pole-
cam własnej firmy

wprost z Kijachy

J. Z. Ratyński,

Jerolimka nr 84.

2352

KORRESPONDENCJA PRYWATNA.

— 4/XI.—Gardzić bólem, żyć nadzieją...
Wielkie dusze wszak umieją!
Zdrowia, wszelkiej ci radości
W drodze życze pomyślności;
Niech ci ptaszki dniem i nocą
O miłości mej szczebiocą;
„Wiary” mojej nie nie skruszy:
Kocham ciebie z całej duszy...
Lecz pamiętaj o „iskierce”...
Ty najdroższe moje serce!

2403

L. MIASKOWSKI I S-ka

POLECAJĄ
meblowe **OBICIA,**
DYWANY I FIRANKI,

Wierzbowa Nr 1. 973

PARASOLKI

pozostałe z Sezonu, sprzedajemy po cenie zna-
cznie niżej kosztu, z powodu zaniechania dal-
szego prowadzenia.

L. MIASKOWSKI I S-ka,

Wierzbowa № 1.

1120

E. Jankowski.

SadiOgród owocowy

Wydanie 3-ie powiększone, str. 710. Fotogr.
owoców, liczne rysunki. **Po rs. 4 kop. 40.**
w Redakcji „Ogrodnika Polskiego”, Mazo-
wiecka 11. 716r

Rejestragspodarskie „Rolnik i Hodowcy”
ulożone przez małż. Meylektów, opracowane
przez komisję złożoną z PP.: Władysława
Habdanek-Korzybskiego, Jerzego Ryta, Kon-
stantego Sękowskiego, przy współudziale p.
Henryka Kotłubaja, opuściły już prasę i są
do nabycia w Redakcji „Rolnik i Hodowcy”,
w cenie **rs. 4 za komplet.** Nabywający
wprost w Redakcji (Hoża 64), kosztów prze-
syłki nie ponoszą. 1128

OPONY

nieprzemakalne (plandeki)
wyrabia i poleca 334R

F. Biernath,

Warszawa, Senatorska 32.

Ostrzeżenie.

W czasie pożaru w Nasielsku, dnia 19 na
20 Maja r. b., zaginione lub skradzione zo-
stały 8 weksli in blanco, to jest: 2 po rs. 50,
przez Ch. Szczymińskiego ze Stawisk; 2 po
rs. 100 przez Z. L. Floks z Płocka, dnia 4
Lipca i 4 Października 1892 r.; 1 na rs. 60
przez A. Waksmana z Płocka, dnia 13 Kwie-
tnia r. b.; 2 po rs. 100 przez p. Ch. Toruń-
czyka z Pieszczerogi, jeden z tychże weksli
płatny u Ringa et Herbst w Warszawie; 1
na rs. 66 przez Wolfa Grossmana z Nasielska
dnia 2 Czerwca 1891 r. **podpisane.**

Upraszam ażeby powyższych weksli nikt
nie nabył, gdyż stosowne zastrzeżenia prze-
zemiennie jako właściciela onych porobione zo-
stały. 1100

M. Łomżyński.

Nasielsk, 2 Czerwca 1893 r.

OBICIA

w wielkim
i zupełnie
nowym wy-
borze na
składzie fa-
bryki

Braci Tarnopol.

Ceny od 9 kop. do 5 rs. za rolkę.
Warszawa, Miodowa № 3. 652R

Do sprzedania zaraz

Handel Win z restauracją

i bufetem przy klubie. Miasto powiatowe,
jedeny interes w całym mieście, okolica za-
można; gotówki potrzeba 2,000 rs., reszta na
spłaty.—Wiadomość w Biurze Ogłoszeń **Raj-
chmana i Spółki, Senatorska 26. 761R**

W dobrach Knyszyn,

położonych w pow. Białostockim, gu-
bernji Grodzieńskiej, są do wydzierża-
wienia:

od 1 (13) Czerwca 1893 r. na lat sześć:
Łąki przy rzece Biebrzy w uroczys-
ku Dobarz, zawierające ogólnej rozle-
głości przeszło tysiąc dziesięcin;
od 19 Grudnia (1 Stycznia) 1893—4 r.
na lat sześć lub dwanaście:

Młyn wodny przy stawie zwanym
Czechowski, zawierającym przestrzeni
dziesięcin przeszło pięćset, a razem z
młynem

Rybołówstwo, tak w stawie Czecho-
wskim, jak i w sześciu mniejszych. Te
ostatnie mają powierzchnię dziesięcin
około 27.

O warunkach dzierżawy dowiedzieć
się można w Warszawie, w Kancelarii
Zarządu Dóbr i Interesów Ordynacji
Domu Hrabów Krasińskich, przy ulicy
Krakowskiej - Przedmieście № 410—5,
lub też w kancelarii dóbr Knyszyn,
przy stacji Knyszyn drogi żel. Brze-
sko-Grajewskiej. 1087

Wyszła z pod prasy broszurka
pod tytułem:

Moda i Emancypacja Ko- biet i Izraelitów.

Skład główny w księgarni **Kolińskiego**,
przy ul. Marszałkowskiej № 122. 1101

Nakładem Księgarni i Składu Nut
G. SENNEWALDA,

Miodowa 6.

wyszła ulubiona kompozycja **C. Chamina-
de'a**, na fortepian pod tytułem:

La Lisoniera

(L'Enjoueuse),

grywana z wielkim powodzeniem na koncer-
tach w Paryżu i Londynie.—Kompletny ka-
talog **nut nakładowych** wydany obecnie i
katalog wydawnictw **Jurgensona** otrzymać
można na żądanie bezpłatnie. 782r

Pożyteczne i niezbe-
dne dla wszystkich!

LASKI

automatyczne patentowane,
z natychmiastowo zapalają-
cą się lampką. — Za posu-
nięciem skuwki, zapala się
lampka, umieszczona w ręczce
laski i wydaje duży jasny pło-
mień, znakomite **przy wcho-
dzeniu w nocy na schody**
i w ogóle do miejsc nieoświet-
lonych. Bardzo praktyczne i
niezbędne dla pp. Doktorów,
podróżujących i pałacowych.

J. A. Matthus

w Warszawie.

WINA KRYMSKIE

czerwone,
w szczególności w obecnej
porze zalecane przez le-
karzy wino taninowe

REFOSCO,

zapobiegające wszelkim
dolegliwościom żołądka,
oraz koniak kuracyjny
„Imperial”, o cenach fa-
brycznych, znajduje się
w znacznym wyborze w
składzie win

Braci Kempnerów,

DLUGA № 5;—TELEFONU № 772.
oraz w sklepach „Merkury”. 8r

Letnie Mieszkanie,

2 pokoje i kuchnia w ogrodzie spa-
cerowym, wiorsta od przystanku
Włoch w Czechowicach. Wiado-
mość u **W. P. Filia Buchole.** 1108

Kucie koni pod nadzorem Bogojawieńskiego, lekarza weterynarii Warszawskiego dywizjonu Żandarmów, odbywa się

w Kuźni

ulica Żelazna Nr 69.

Tamże udziela się porady w chorobach koni, a specjalnie w chorobach ko. pyt 1111

NA CZASIE.

Dla osób potrzebujących pozostać w Berlinie, poleca się pensjonat pani Augusty Rosen (Steglitzerstrasse 16), gdzie znajdują wszelkie wygody przy umiarkowanej cenie. — W tymże pensjonacie mówią językami: polskim, ruskim, francuskim, angielskim i niemieckim. 1081

Do Chicago.

15 Czerwca na cały czas wystawy, wyjeżdża technik, przyjmuje załatwianie interesów w Kantorze Komisowym, Nowo-Senatorska 6. 1118

Ważne dla Pań!

Wielki wybór nici maszynowych Nr 24 i 50 Brooks'a w różnych kolorach, po cenie niższej. 1114
Orla Nr 12, mieszk. 1.

PIENIĄDZ

oszczędzając, „Bielidło” nadto pracę wiele ułatwia i udokładnia, jedyne do mycia, czyszczenia, szorowania oraz prania, skóry na rękach nie wyryza, lecz ją owszem udelikatnia, bielizny nie niszczy. Paczka 2 łutowa „Bielidla” lepiej niż funt sody krystalicznej lub potażu działająca, li tylko k. 2 kosztuje. Sprzedają: sklepy Mydła i inne handle. Skład główny u B. Landy w Warszawie, ul. Leszno Nr 53. 764R

Korzystna Okazja!!!!

Z powodu zmiany interesów, jest do sprzedania renomowana

FABRYKA

jedyna w kraju, obdarzona medalami, z kompletnym parowym urządzeniem z wyrobioną klientelą, znajdująca się w ruchu, przynosząca dochodu netto rs. 6,000 rocznie. Potrzebny kapitał od 10,000—15,000 rubli.

Wiadomość: ulica Ogrodowa Nr 8, mieszkania Nr 28, od 4—6-jej po południu codziennie. 785R

Dla pensjonarek na popisy

FARTUSZKI białe.

poleca Specjalna Fabryka Bielizny

Teofili Fuks,

Senatorska Nr 26. 1126

Prażka Wojskowa Komisja Budowlana,

wzywa niniejszem życzących podjąć się dostarczenia i ułożenia posadzki w całości debowej (jak tańdo tak i krzyżowanie), na przestrzeni 21 sążni kwadratowych, ażeby dla porozumienia się w tym interesie, przybyć raczyli w dniu 3 (15) b. m. Czerwca r. 1893, na godzinę 12 w południe, do kancelarii Komisji, mieszczącej się na Nowej Pradze, przy ulicy Stalowej w domu Nr 1. — Ceny zadeklarowane powinny być ustnie lub pismennie, od jednego sążnia kwadratowego. 783r

Do wynajęcia od S-go Jana przy placu S-go Aleksandra Nr 8, 762R

SKLEP,

na dystrybucję, skład papieru lub inny podobny proceder. — Może być dodane mieszkanie. Wiadomość na miejscu w kantorze browaur

Sprzedają się złoto i srebro Pierscionki, Kolczyki, Broszki, Bransoletki etc, z paryżskimi sztucznymi brylantami, które szlifowaniem, ogniem i grą kolorów nie ustępują prawdziwym, o czym można się przekonać naocznie w kantorze fabryki „Paryzka Kompanja” w Warszawie, Biała Nr 10. — Ilustrowane katalogi wysyłają się za 50 kop. 197

FRANZENSBAD

CZECHY

Villa „Prinzessin v. Oranien,”

położona w środku miasta, blisko źródeł i zakładów kąpielowych.

Są do wynajęcia pokoje rozmaitej wielkości z wszelkimi wygodami, od najskromniejszych do najwykwintniejszych. — Na żądanie można się w domu stołować.

Konwersacja w domu kilkoma językami, między innymi i polskim; w domu mieszka lekarz polak. — Ceny niskie. 1061

S. Adler.

A. RIEDEL

Istnieje od 1830 r.

S-to Krzyska 9,
Krak.-Przedmieście 15,

poleca:

Bluzki

matinki od rs. 2.70, podług paryżskich modeli.

Pończochy

czarne i fantazyjne dla pań i dzieci.

Skarpetki

czarne i kolorowe krajowe i zagraniczne.

Koszulki

zdrowia i sportowe.

Gorsety

francuskie najlepsze P. D. od rs. 3.

RĘKAWICZKI

jedwabne fil d'Ecosse i dla służby bawelniane. 1106

WELOCYPEDY

najslawniejszych angielskich, francuskich i niemieckich fabryk:

„Humber & Comp. Ltd.”

„Premier Cycl Comp. Ltd.”

„Hillman, Herbert & Cooper”,

„Pengeot Freres”,

„i Seidel & Naumann”,

od rs. 135,

z wszelkimi nowościami i ulepszeniami na bieżący sezon, otrzymał i poleca

Ludwik Hilknier,

Reprezentant na Cesarstwo i Królestwo Polskie Warszawa, Krakowskie-Przedmieście Nr 5. (Telefonu Nr 555).

wprost Uniwersytetu. — Cenniki bezpłatnie.

Ceny najniższe.

1) NB. Na Welocypedach reprezentowanych przezemnie fabryk, zdobyto na zeszłorocznych wyścigach szosowych i torowych: Tytuł Mistrza jazdy na Królestwo Polskie oraz wszystkie pierwsze nagrody.
2) Od Komitetu Towarzystwa Cyklistów w Warszawie, otrzymałem oficjalne pismienne podziękowanie za dostarczenie najlepszych Rowerów. 703r

Kujalski i Liman

o wiorst 10 od ODESSY koleją żelazną.

Sezon letniczy od 15-go Maja do 1-go Września.

Zakład Kuracyjny Błotem i na Limanie,

utrzymywany przez miasto i urządzony ze wszelkimi dogodnościami, do celów kuracyjnych niezbędnych. Restauracja pierwszorzędna przy Zakładzie, mieszkania umebrowane w Willach na różne ceny. Leczą najskuteczniej cierpienia reumatyczne, szkrofuly, zadawnione choroby syfilityczne, skórne i niektóre nerwowe oraz choroby kobiece. — Dla powzięcia bliższych informacji, udawać się należy do Zarządu Miejskiego w Odessie. 618r

Syndyk tymczasowy masy upadłości Władysława Aleksandra Hanbolda,

podaje do publicznej wiadomości, iż stosownie do decyzji Sędziego Komisarza, w dniu 3 (15) Czerwca r. b., o godz. 3 po południu i dni następnych, odbywać się będzie sprzedaż przez publiczną licytację, majątku upadłego w magazynie, przy ulicy Mazowieckiej Nr 10, składającego się z rozmaitych mebli stylowych, a mianowicie: modeli, krzesel, foteli, kanap, stołów, biurek, dekoracji tapicerskich i korpusów drzewnych, jak również mebli i sprzętów domowych w mieszkaniu, przy ulicy Jerozolimskiej Nr 67. Szeregółowy spis przejrzeć można u niżej podpisanego syndyka. 1112

Seweryn Winnicki,

Adwokat Przysięgły, Chmielna Nr 21. Warszawa, 28 Maja (9 Czerwca) 1893 r.

MAGAZYN

Pauliny Szubert

Erywańska 16,

poleca pozostałe z sezonu modele O-kryć, po cenach b. przystępnych. 1104

Winkler, Kraszewski i S-ka,

Specjalna Fabryka Biszkoptów Angielskich, Francuskich, Herbatników i Cukrów Deserowych.

Cukiernia i Fabryka, Rymarska Nr 16, Magazyny: Marszałkowska 111 (między Złotą a Chmielną), Wierzbowa Nr 5, wprost Teatru

Poleca swe wyroby znane z wybornego smaku i wykwintnego wykończenia. Cukry deserowe wyborne 50 kop. z pudełkiem. Najdelikatniejsze pralinki w ogromnym wyborze, 50 k. z pudełk. Praliny jasne (Mignon), 50 k. z pudełk. Torciki pralinowe (Noemi) zwane, sztuka 40, 50 k. Znane ze swej dobroci bomby czekoladowe Russel i Modieska, sztuka 5 i 10 kop. Najlepsze pastylki miętowe 5 k. 40. Pomadki owocowe w 12 gatunkach 50 kop. 40. Karmelki owocowe 50 k. 25 i 30 kop.; znakomite ciasteczka do wina 50 k. 40. Herbatniki i biszkopki waniliowe, 50 k. 30. Biszkopki szampańskie i francuskie 50 k. 50. — Obwarzanki z makiem i paluszki z solą, 50 k. 30. Sucharki warszawskie, 50 k. 25. Bomby panamskie, sztuka 5 i 10 kop. Babki wybornej 50 k. 30. (Zandt babki) biszkopkowe 50 k. 40. Oraz cukiernia i magazyn przyjmują obstalunki na torty, piramidy, tace ciast, kremy i lody, po cenach niskich. PP. Kupcom stosowny rabat. Fabryka wysyła także za zaliczeniem pocztowym. — Ogromny wybór bonbonierek, po cenach bardzo niskich. 513R

Letnie garnitury i sak-palta,

poleca 1056

TANIO

Magazyn Wiedeński

L. KOCH,

Miodowa Nr 2.

Fabryka

POWOZÓW

HENRYKA GEYER,

przeniesiona do własnego domu, Leszno Nr 64, posiada Powozy nowe i używane. Lando, Kocz z fordeklem, Faeton i Bryczkę. Przyjmuje obstalunki i reparacje po cenach przystępnych. 1014

Leszno Nr 64.

WELOCYPEDY ANGIELSKIE

QUADRANT i CRYPTO

UZNANIE USTALONE

POLECAJA

LUDW. REINEKE & Co

MARSZAŁKOWSKA 134
RÓG ŚW. KRZYŻKIEJ.

TOWARZYSTWA

„HYGIENA”

LISOLINE,

PLYN

odwanajacy.

Dozwolony przez St. Petersburg. Urząd Lekarski. — Sprzedawca w znaczniejszych Składach Mater. Aptecz. — Sprzedaż hurtowa w St. Petersburgu. Techno-Chemicznem Laboratorium. St. Petersburg, Plac teatru Aleksandr. 9. — Moskwa, Nikolskaja, dom Szeremietjewa. — Warszawa, Nowy-Swiat 37. 430r

Złoto, srebro i platery

kupuje, płacę najlepiej. Wykupuję lombardów większych, dopłacam różnicę. Sprzedaję najtaniej biżuterję złotą, srebrną. Wyprawy nowe i używane. Obrączki złote od rs. 7. Platery z pierwszorzędnych fabryk dostarczam z odstępniem rabatu. Przyjmuje obstalunki i reperacje. Henryk Juwiler Nowy-Swiat 61, gdzie fotografia, w mieszkaniu. 517

Wózki i Welocypedy

dziecinne, Łózka żelazne, Materace druciane, Wagi dziecięte, Siedzenia druciane do bryczek i Linijek wypróbowanej trwałości, w zupełności zastępujące resory, poleca fabryka J. Neufelda, Pańska 33; szczególną uwagę zwraca się na trwałość wyrobu i stałe ceny, opis siedzeń wysyła się na żądanie. 729

H. Sang,

Dzika 15.

Skład chińskiej, jedwabnej materji

Cze-czun-cza,

w rozmaitych kolorach, 1047

w resztkach i na arsyzny.

Najlepszych niemieckich i angielskich marek, po cenach niskich dostarcza franko stacji pogranicznej

M LOHMEYER

w Poznaniu, ulica Wiktorji 10.

Katalogi gratis i franco. 640

NOWO-OTWORZONY

Środkowo-Azjatycki Magazyn

TASZKIENTU

Ibrahima Dżano,

przy ulicy Bieleńskiej Nr 9, R773 poleca: wielki wybór jedwabów i wszelkich wyrobów ręcznych oraz Chińska Cze-czun-cze i Płótna Bułgarskie, gotowe Pantalony i inne Towary Wschodnie i t. p.

PELERYNKI od Rs. 5 do Rs. 30.

H. C A R,

Niecała Nr 6, dom własny. Filja Miodowa Nr 3.

Poleca wielki wybór okryć damskich w różnych fasonach i odrnianach, po cenach niższych. 1121

220 numerów od 1 rs. i drożej na dobę,

HOTEL METROPOL,

MOSKWA, Plac Teatralny.

Pierwszorządny, największy hotel w stolicy, znajduje się w samym środku miasta. Możliwe udogodnienia dla pp. podróżujących.

UWAGA. Ponieważ dorożkarzom nie daje się na piwo, przeto Zarząd hotelu uprzedzając prosi nie zwracać uwagi na słowa dorożkarzy, dotyczące się hotelu. 781r

IWONICZ,

Zakład zdrojowo-kąpielowy i klimatyczny.

Szczawy alkaliczno-słone jodo-bromowe, skuteczne w chorobach skrofalicznych, skórnych, syfilitycznych, reumatyzmie, nieżytach błon śluzowych, zapaleniach stawów, okostnej i w rozlicznych chorobach kobiecych. Kąpiele pełne jodowe w trzech budynkach łaźniowych, borowinowe, igliwowe, tuszowe, basenowe, rzeczne.

Kąpiele lokalne wszelkiego rodzaju, inhalacje, mleko, żentycia, kefir.

Lekarzem Zakładowym jest Dr. **Kl. Dębicki.**

Apteka, poczta i telegraf w miejscu.

Zakład gimnastyczny pod kierunkiem specjalisty. Oświetlenie elektryczne. Znako- mity orkiestra.

Położenie zakładu uroczę wśród lasów szpilkowych, powietrze górskie wzmacniające, wolne od pyłu i organicznych zanieczyszczeń. Rozległe spacerowe w lasach. Okolica malownicza i zajmująca. Pora lecznicza od 20 Maja do końca Września. W czasie do 20 Czerwca i po 20 Sierpnia, mieszkania znacznie tańsze. Zgłoszenia załatwia 727R

Dyrekcja.

LETNIE ELDORADO

Sielce Nr 15, wprost Parku Cesarskiego, przy linii tramwaju Willanowskiego.

Nowo-otworzony z komfortem urządzony

ZAKŁAD RESTAURACYJNY,

poleca kuchnię wzorową oraz piwnicę zaopatrzoną we wszelkie gatunki **Wina** zagranicznych i krajowych, również **Likierów, Cognaców** i t. p. 786R

Jedyny, najtańszy skład, bo w prywatnym mieszkaniu, poleca batysty kolorowe od 15 kop. arszyn, modne bułgarskie materiały, brylantyny w pięknych kolorach i deseniach, materiały fantazyjne na ubranka dla chłopczyków. Wielki wybór chustek dzieciennych z figurkami od rs. 1 tuzin, damskie eleganckie z kolorowymi szlakami i haftowane w rękę, nadto znaczny wybór haftów białych i kolorowych krajowych i zagranicznych, po nader przystępnych cenach, poleca

Specjalna Fabryka Bielizny damskiej, męskiej i dziecięcej

TEOFILI FUKS,

Senatorska 26, w podwórzu na parterze. 1125

E. REYMOND,
KONIN.

Ma zaszczyt zawiadomić, że fabryka maszyn, narzędzi rolniczych i przemysłowych oraz kotłów parowych, pomimo pogorzeł z d. 14 Kwietnia r. b., już jest czynną i przyjmuje wszelkie obywatelskie. Posiada przytem znaczny zapas maszyn parowych gotowych, lokomobil, kotłów parowych, przyrządów do gorzełni w składach, które wcale pogorzeł nieuległy. 784R

STAL UNIWERSALNA.

Wyborowy gatunek stali, dający się szwajkować z żelazem, oraz odnawiający się z łatwością w czasie przepalenia, zapewniający przeto znaczną oszczędność.

Wylączna sprzedaż u firmy

H. SOMYA,

Dom Handlowy i Biuro Techniczne w Warszawie,
Bracka 25. 605R

Kosjumy Sportowe

dla: Cyklistów, Wioślarzy, grających w Krokiet, Gimnastyków, w wielkim wyborze.

Ś-to Krzyżka 11.

G. H. A.

Kaftaniki Zdrowia

dla Dam i Panów.

POŃCZOCHY

damskie i dziecięce.

Ś-to Krzyżka 11.

G. H. A. E. H. L. E.

Staniki Figaro.

Żakiety dla dzieci.

Ubrania dla chłopców i panienek.

S-to Krzyżka 11.

H. I. E.

Staniki Jersey.

Wyrób własny.

więc ceny niskie.

437R

Ś-to Krzyżka 11.

Fabryka i Skład Broni,
Prochu i Przyborów Myśliwskich

Stefana Bagińskiego,

Długa Nr 19.

Dostawcy Najwyżej zatwierdzonego Drugiego Wojskowego Towarzystwa Myśliwskiego.

Poleca wielki wybór broni Lankstra z fabryk:

Belgijskich, Angielskich, Francuzkich, Zuhlskich i Pragskich.

Wylączna sprzedaż patentowanej broni SAUER i SYN w Suhl.

Broń Lankstra z lufami dziwerowymi z odskakującymi kurkami	od Rs. 25.
Sztucery Colta	33.
Sztucery myśliwskie „express”	15.
Trójlufki	100.
Pojedynki 6-io strzałowe do strutu oryginalne amerykańskie	60.
Pojedynki systemu Lankstra	16.
Broń dziecienna najnowszego systemu, strzelająca 3-ma sposobami	15.
Rewolwery Lefancheux	3.50.
Lankstra	4.
Buldogi	5.
Oryginalne Amerykańskie Smith & Wesson w Springfieldzie	28.
Morwin Hulbert Comp.	4.
Harington Ryszardsohn	4.

Wylączna sprzedaż na Królestwo Polskie najlepszego prochu myśliwskiego fabryki Generała Winnera. 1058

Cenniki na żądanie gratis i franco.

40. Krakowskie-Przedmieście 40.

CEBETHNER i WOLFF.

Fortepiany . . . . . od rs. 500.

Pianina . . . . . „ „ 350.

Melodykony . . . . . „ „ 75.

WYNAJEM.

685r

KĄPIELE

Książęca Nr 4.

1) Dostarczają wanny z gorącą wodą do mieszkań po 1 rublu do godz. 5-ej, rs. 1 kop. 25 wieczorem.

Abonament o 25 k. taniej. Zamówienia mogą być telefonem Nr 616.

2) W Zakładzie wanny marmurowe z prysznicem lub bez od 40 do 60 kop. Abonament o 10 kop taniej.

3) Nowo-urządzone prysznicze zimne i ciepłe z wszelkiego rodzaju wytryskami po kop. 15. Abonament po kop 12 1/2 1117

Prywatne Żeńskie Progimnazjum Aleksandry Biełozierskiej,

ulica Marszałkowska Nr 90,
przyjmuje uczennice przychodnie i pensjonarki.

1085

!!OGŁOSZENIE!!

Mam honor zawiadomić Sz. PP., że po ś. p. „A. Rembierz” skład obić papierowych, przy ulicy Krak.-Przedmieście Nr 7, egzystujący od lat kilkunastu, przeszedł na wyłączną moją własność, t. j. na rodziną siostrę zmarłej i prowadzony będzie przezemnie nadal, z taką samą akuracnością i sumiennnością, jak za ś. p. mojej siostry, pod firmą:

T. Bobrowska dawniej A. Rembierz.

1084

Z poważaniem

T. Bobrowska,

JASZCZUROWKA

w Tatrach obok Zakopanego.

Jedyna cieplica w ziemiach polskich, w uroczym położeniu wśród lasów. Zalecona przez Kraj. Tow. Lekarskie, jako wyborne miejsce pobytu klimatyczne i lecznicze.

Odznaczona **SREBRNYM MEDALEM** na VI Zjeździe Lekarzy i Przyrodników za wzorowe urządzenie kąpielni w basenach.

W r. b. urządzono na nowo pokoje mieszkalne z wszelkim komfortem, w cenach przystępnych (za pokój od 13—24 złr. w a. miesięcznie).

Wyborna i tania restauracja (obiady z 4-eh potraw w abonamencie po 85 ct. w a.), z wspaniałą salą balową, czytelnią i t. p.

Wszelkie wygody — przesłone spacery — swoboda wiejska.

Stała i regularna komunikacja omnibusem z Zakopanem po wybornej szosie.

Taksy kuracyjnej nie ma! Zakład otwarty od 15 Czerwca do 15 Września.

Wszelkie zgłoszenia przyjmuje i wyjaśnienie udziela Zarząd o. p. Poronin. 607r

Bronie myśliwskie i rewolwery

w największym wyborze:

Bronie Lankustra dziwerowe od rs. 30.

Takież z potrójnym zamknięciem od rs. 35.

Wyłączna sprzedaż broni angielskiej W. W. Greener w Londynie i broni „Ideal” Manufaktury Francuskiej w St Etienne od rs. 120—300.

Rewolwerów amerykańskich Merwin Hulbert Comp. od rs. 450.

Fabryki Smith et Wesson w Springfieldzie od rs. 28.

Oryginalnych amerykańskich magazynów Colta od rs. 40,

oraz wszelkie inne systemy broni palnej, karabinów Flobert, jako też i przyborów myśliwskich poleca w najlepszym gatunku.

Skład Broni

Roberta Ziegler,

Trębacka Nr 4.

725r

Cenniki ilustrowane na każde żądanie.

KS. KNEIPPA

Malz-Körner

palone słodowe ziarno (zwane za granicą Kneipp-Malz Kaffe), zalecone przez ks. Kneippa za napój w miejsce kawy funt kop. 30. **Kneippa Kraftsuppen-Mehl**, mączka chlebowa na zupełną posiłną i **Chleb Kneippa** półrazowy lekko strawny. Powróciwszy od ks. Kneippa z Würshofen i będąc członkiem Kneipp-Vereinu—powyższe artykuły analizowane i zatwierdzone przez Radę lekarską, posiadają na składzie w handlu takimi właśnie, jakimi są znane kuracjom i używane tam na miejscu. Handlującym rabat zwykły i 5% za gotówkę.

F. WYSZOMIRSKI, Warszawa, Chmiena, róg Zgody.

Dostać można w sklepach kolonialnych i spożywczych.

957

4711

WODA KOŁOŃSKA

WODA KOŁOŃSKA

z etykieta

ZIELONO-ZŁOCIŚTA.

Jest do sprzedania we wszystkich znaczniejszych Perfumerjach i Składach Materiałów Aptecznych w Rosji.

Żądać należy: **Etykiety Zielono-Złocistej.**

!! Strzedz się wyrobów podrobionych !!

615r

NOWO-OTWORZONY

Warszawski Magazyn

Ubiórów Męzkich,

Nowo-Senatorska Nr 4,
wprost Hotelu Rzymskiego.

Zaopatrzwszy się w wielki wybór **Gotowych ubiorów**, z najlepszych tego sezonowych materiałów krajowych i zagranicznych, poleca je **po nader niskich cenach**, a mianowicie:

Garnitur marynarkowy	od rs. 14 do 30.
Zakietowy	22 — 30.
Sak Palta	12 — 25.
Spodnie	4 — 12.
Ulstry	18 — 30.
Burki	25 — 30.
Krój zagraniczny.	1103

Z uszanowaniem J. Glassman.
Obstalunki wykonywa w ciągu 24 godzin.

PIERWSZA ŁÓDZKA

Fabryka Mebli Żelaznych, Welocypedów i Wózków dzieciennych

JÓZEFA WEIKERTA w Łodzi,

dostarcza Rowery dla dorosłych i dla dzieci od rs. 60, zaś na dętych gumach od rs. 125 za sztukę. — Rowery oryginalne angielskie po cenach najtańszych. 649

Fabryka ŻALUZYJ

A. STIEBERT,

Łódź, ulica Dzielna Nr 24,

poleca wielki wybór ulubionych żaluzyj drewnianych sztabkowych do umieszczenia wewnątrz lub zewnątrz okna, do okien okrągłych lub ostrykatnych, zrobione z najlepszego zagranicznego materiału, po najprzystępniejszych cenach. 1079

MAGASIN DE LOUVRE,

Nowy-Świat 63, róg Świętokrzyskiej,

poleca na sezon bieżący wielki wybór garderoby gotowej, po cenach najniższych. 613R

Obstalunki na żądanie wykonywa w ciągu 24 godzin.

A. Poliszuk.

JAWORZE na Szląsku austr. (Ernsdorf).

Zakład hydropatyczny i żelazny. — Uzdrowisko klimatyczne. — Leczenie elektrycznością, masaż, mleko.

Sezon od 1 Maja do 30 Września. — Lekarz Dr. **Edm. Kowalski.**

Pocztą, telegraf, stacja kolei żelaznej.

Wyjaśnienia i roszury przesyła Inspekcja Zakładu.

697

COGNAC „IMPERIAL“

Fabryka w Warszawie.

556r

Analizowany przez tutejsze powagi lekarskie i zalecany jako zdrowy i wyborny napój. Lepszy, gdyż wyrób li tylko z wina bez domieszek, tańszy, gdyż nie obciążony wysokiem cłem i banderolą. Sprzedaż we wszystkich znaczniejszych Handlach w Warszawie i na Prowincji, hurtowa w kantorze Fabrycznym, ul. Śliska 35.

NOWO - OTWORZONY

Skład bardzo tanich

E. Mireckiej,

FIRANEK

Krucza 23, m. 13

W WARSZAWIE

NOWOŚĆ! Maszyny do Szycia „NAUMAN“ NOWOŚĆ!

Maszyny „Singer“
po niższej cenie.

Automatyczny przyrząd do obsadzania igły i do nawijania nici na szpulki, z członkiem pierścieniowym lub bujającym, szyjące lekko i cicho, 12 przyrządów pomocniczych, tak, że powyższe maszyny mogą polecić jako najlepsze i najpraktyczniejsze maszyny do szycia z wszystkich do tego czasu znanych systemów.

WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ

na Warszawę, Królestwo i Rosję Południową
K. KOPERSKI,
Senatorska Nr 22, róg Bielańskiej.

Maszyny „Singer“
po niższej cenie.

GRANDS VINS DE CHAMPAGNE

(ARTHUR ROEDERER, REIMS (Dom założony w r. 1876).

Znana na całym świecie firma Win Szampańskich ARTHURA ROEDERERA, dla wygody publiczności urządziła przy Komorach Celnych w Petersburgu i Odessie składy swoich win.

Ze składów tych dostarczane są w Petersburgu i Odessie zamówione wina do mieszkań, a to po cenach łącznie ze wszelkimi kosztami cła, banderoli i t. p., jak następuje:

Sillery . . . . . rs. 5. | Tsar Champagne . . . . . rs. 6.

W skrzynkach po 6, 12 lub 24 butelek.

Przy wysyłaniu z Petersburga lub Odessy za obręb tych miast, kosztu przesyłki z tamiecznych dworców kolei żelaznych do miejsca przeznaczenia, ponoszą odbiorcy.

Obstalunki uskuteczniają się za opłatą przy odbiorze i powinny być czynione pod adresem Głównego Agenta p. L. Maclaure, 5 rue Grétry, Paris.—Zamawiający zechcą wskazać gatunek win: sec, demi-sec, albo doux.

Adresy mogą być w języku francuskim lub ruskim.

455r

Dla kaszlących i osłabionych SŁODOWY EKSTRAKT I KARMEŁKI

z Miodu, Słodu i Ziół leczniczych. 399R

Nagrodzone na wystawach higieniczno-lekarskich w Warszawie, Krakowie, Lwowie i na Środkowo-Azjatyckiej w Moskwie.

Fabryki „LELIWA“ w Warszawie

ulica „LELIWA“ Zgoda Nr 6.

Wyłączna sprzedaż w Aptekach i Składach aptecznych.

Zwracać uwagę na firmę na opakowaniach.

Strzedz się podrabianych i naśladowanych.

Wielki wybór Fortepianów i Pianin do wynajęcia na LETNIE MIESZKANIA,

po cenach przystępnych.

HERMAN I GROSSMAN,

16. MAZOWIECKA 16.
(St.-Petersburg, W. Morska № 33).

668r

WODY MINERALNE NATURALNE. Skład Wód Mineralnych Naturalnych przy Apteczce pod firmą

D-ra T. HEINRICHA

W WARSZAWIE,

przy rogu ulicy Wierzbowej i Senatorskiej istniejący.

Mam honor zawiadomić WW, Doktorów i Szan. Publiczność, że w ciągu całego sezonu picia wód, skład otrzymuje co kilka tygodni bezpośrednio od Dyrekcji wszystkich źródeł świeże transporta tychże wód. Wskazówki o zachowaniu się przy kuracji wodami mineralnymi, broszury ze źródeł przesyłane, wydają się na żądanie bezpłatnie.

1013

KROKIET w 12 gatunkach,

od rs. 4, oraz wszelkie gry i zabawy letnie.

Skład **JULIANA MÜLLERA,**

SENATORSKA 24.

1107

Nowy cennik illustrow. gier i zabaw letnich, proszę żądać gratis i franco.

Trykotów, Pelerynek, Żuawek
i Ubiorów dzieciennych,

50% niżej ceny kosztu **Zupełna Wyprzedaż**
M. KRELL,
Nalewki 16, mieszkania 53.
1-sze piętro w podwórzu,
wprost bramy.
744R

Gräfenberg---Freiwaldau

(Szląsk Austriacki. Stacja Dr. Żel.)

Najstarsza wodolecznica przez Priessnitz założona

otwarta przez rok cały. 2,000 stóp nad pow. morza, słynne na świat cały źródło; promenady w lasach jodlowych i iglastych. Stosowanie wody wykonywa się na zasadzie naukowego i praktycznego uświadamiania się co do indywidualności każdego chorego. Przeważnie zalecane: w chorobach systemu nerwowego, organów trawienia i moczowych, oraz w ogólnej niedokrwiistości.—Prospekty wysyła na żądanie bezpłatnie.

718R
KOMISJA KURACYJNA.

Instytut Wód Mineralnych

sztucznych i naturalnych

Magistra Farmacji **Leonarda Ziemińskiego**

W WARSZAWIE,

róg ulicy Królewskiej i Marszałkowskiej, wprost Ogrodu Saskiego,

zawiadamia WW. PP. Doktorów i Szanowną Publiczność leczącą się, że w lokalu wyżej wymienionym, rozpoczął się od dnia 29 Kwietnia (11 Maja) w bieżącym sezonie Abonament picia wód mineralnych, sztucznych i naturalnych.—Abonament trwać będzie do 15-go Września, od 6-ej rano do 10-ej przed południem.

Wody mineralne sztuczne przysposobione podług najnowszych analiz chemicznych.

Wody zaś naturalne najświeższego wiośnennego czerpania. Instytut bowiem jest w bezpośrednich stosunkach ze wszystkimi Zarządami Zdrojowisk zagranicznych i krajowych i co kilka tygodni odbiera nowe transporty wód.

Instytut oprócz powyższych — przyrządza różne Kąpiele mineralne, jak np.: Kreuznach, Teplitz, Ciechocińskie i t. p.—Za serwatkę, mleko i sól Karlsbadzką, dodawane do wód dla pijących w Instytucie, nie nie dolicza się. Procent 25% odstępuje się osobom należącym do stanu Duchownego, Nauczycielskiego oraz Studentom, Uczniom, Urzędnikom i Artystom teatru, jeżeli będą tego żądać i przedstawiać poświadczenie lekarza.

Wszystkie preparaty przygotowane na wodzie dystylowanej.

646R

2-ga Warszawska Sala Licytacyjna,

SENATORSKA 28.

zaczawszy od d. 12 b. m., (t. j. od Poniedziałku), codziennie

LICYTACJA.

meble, platerowane wyroby, brzozy, galanterja, materiały na ubrania męskie i damskie, serwety, obrusy, pończochy, gotowe okrycia damskie, srebrne i złote wyroby i t. p.

Miedzy innymi otrzymano:

Duży wybór obrazów, od cen wyjątkowo niskich. Szafy sklep we. Stoliczek antyk inkrustowane.

Początek licytacji od 12 w południe.

1129

Ne sezon letni

przyjmują się meble na przechowanie i konserwację.

MAGASIN FRANCAIS,

róg Krakowskiego-Przedmieścia i Trębackiej (stara poczta).

UBIORÓW MĘZKICH.

Z powodu bardzo korzystnych zakupów przy zbliżającym się sezonie letnim, sprzedaje gotowe ubiory i przyjmuje obstalunki **po cenach nader niżonych.**

1062

Skład Oryginalnych Singera Maszyn do szycia

OTRZYMAŁ I POLECA NOWO-KONSTRUOWANĄ

„Vibrating Shuttle” maszynę (z długim bujającym członkiem).

Najlepsza ze wszystkich do można nazwać ideałem maszyny da w najwyższym stopniu wszystkie do domowego użytku są władaniu, chodzą bez hałasu i dają

MARKA FABRYCZNA

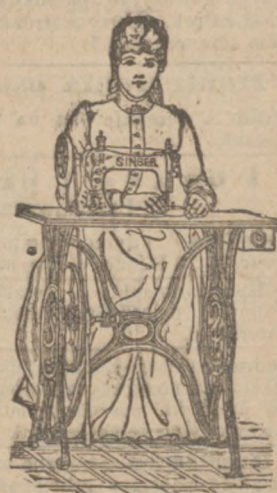
prawnie zastrzeżona przed naśladownictwem.

dziś istniejących maszyn, którą domowej (familijnej), gdyż posiadanie te właściwości i przymioty, niezbędne, a więc łatwą jest we się wielostronnie zastosować.

MARKA FABRYCZNA

prawnie zastrzeżona przed naśladownictwem.

UWAGA.

Każda „oryginalna Singera maszyna do szycia” posiada na ramieniu, jak również na bokach stołu powyżej zamieszczoną markę, wszystkie zaś tu na miejscu jako Singera sprzedawane maszyny, nie mające powyższej marki nie pochodzą z fabryk kompanji Singera. W ostatnich czasach sklepy maszyn tu na miejscu, jako też w Łodzi naśladowały markę tę z małemi zmianami, wszakże tak Sąd Okręgowy w Piotrkowie, jak Sąd Handlowy w Warszawie, skazał je wyrokiem z dnia 5 Grudnia 1890 i 21 Czerwca 1891 r., oraz dalszego naśladownictwa zakazał.

Ponieważ pomimo to pojawiają się zawsze jeszcze naśladownictwa (fakt ten chyba najlepszym jest dowodem jak nieporównanej dobroci są „oryginalne Singera maszyny”) czuję się spowodowanym ogłosić niniejszem, że tylko oryginalne Singera maszyny powyższą umieszczoną markę posiadają, a dostać ich można wyłącznie tylko w moich składach.

962

G. NEIDLINGER, Warszawa, Wierzbowa № 6.

WŁASNE FILJE W KRÓLESTWIE POLSKIM:

ŁÓDŹ Piotrkowska. **KALISZ** Warszawska 11. **KIELCE** Rynek. **RADOM** Lubelska 109. **LUBLIN** Krak.-Przedm. 178. **ŁÓŹA** Rynek 216. **PŁOCK** Tumiska 56. **SIEDLCE** Warszawska 143.

NA CORSO YYY

Białe i Kremowe Parasolki.
Krawaty, Rękawiczki do powożenia.

Specjalnie przygotował

A. CHOJNACKI,

Marszałkowska róg Chmielnej. 1127

Nauka i wychowanie.

Angielska Metoda Reusnera dla samouków. Az wymowa k. 75. Niemiecka Metoda kurs niższy sześćdziesiąt kopiejek. Kurs wyższy Jeden rubel sześćdziesiąt kopiejek. — Komplet (oba kursy) Dwa ruble. — Elementarze: polsko-niemiecki, lub rusko-niemiecki z czterestoma wzorkami pisma i 200 rycinami 35, 20 i 10 kopiejek; polski z dwudziestoma wzorkami pisma, rysunków i obrazkami po 25, 15, 4 kopiejki. — Dopłata po dwadzieścia kopiejek do rubla na pocztę. Skład u autora (Reusnera): Marszałkowska 142, Warszawa. 18984

Adres biura nauczycielskiego Łuczyńskiej, Wawerska 8, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 18572

„Anetka 200” ma pilne listy do odebrania w post-restante Warszawa od Mirona z gub. wołyńskiej. 19004

Adres pierwszorzędnego biura nauczycielskiego. Zaleski. Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 1743r

Angielskiego języka udziela H. Berger; autor „Łatwej metody”. Sienna 18, mieszkania 9. 19677

Angielski, francuski, nauczycielki, polki, do umieszczenia zaraz. Biuro nauczycielskie pierwszorządne Jasińskiej, Berka 6, przeniesione zostanie od 8 lipca, Świętokrzyska 15, parter. 1791r

Buchalterji i rachunkowości handlowej, nauczyciel S. Rogulski. Niecała 4. 19012

Buchalterji podwójnej, rolniczej i rachunkowości wyucza metodą uproszczoną ustnie lub listownie Leon Lewicki. Elekoralna 47. 19017

Francuska patentowana poszukuje demilplace na wieś, poste-restante G. M. Warszawa. 19053

Blisko Radomia, od roku szkolnego 1893/4 potrzebna jest osoba z patentem gimnazjalnym i metodą poglądową do racjonalnego prowadzenia chłopca lat 8-u i do pomocy dziewczynce w naukach szkolnych. Znajomość muzyki pożądana. Może być izraelitka. Oferty składać w biurze ogłoszeń p. Rajchmana i Spółki, Senatorska 26, dla „Radom”. 1784r

Francuska patentowana udziela lekcji od 2 rs. miesięcznie. Wspólna 54a, parter. 19054

Francuska wykształcona, posiadająca przystępny język ruski, poszukuje lekcji podczas wakacji. Wspólna 39, mieszkania 14, od 2-aj do 4-aj. 19192

Korepetytora do przygotowania 12-letniego chłopczyka do szkoły realnej poszukuje. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod „Dwunastoletni”. 19523

Lekcje na skrzypcach i fortepianie udziela młody Niemiec, który uczęszczał przez trzy lata do konserwatorium w Lipsku. Bliższa wiadomość w hotelu Rzymskim № 53. 19015

Nauczyciel potrzebny jest od 1 września r. b. do dwóch chłopców 12—13 lat wieku, dla przygotowania ich do wyższych klas gimnazjalnych. Wymagana jest gruntowna znajomość języków: polskiego i ruskiego, literatury klasycznej, zarówno jak i nauk przyrodniczych. Wyznanie rzymsko-katolickie. Oferty wraz z fotografią, świadectwami i curriculum vitae, przesyłać pod adresem: P. Lutostawska, przez Łomę w Drozdowie. 1615r

Niemieckiego konwersacji udzielam za upoważnieniem władzy. Nowy-Swiat 44, m. 20. 19620

Nauki rysunków udzielam, oraz przygotowywam ucni do szkół realnych i technicznych. Specjalnie udzielam rysunków ręcznych i technicznych, jako też teorii i perspektywy. Nauczyciel gimnazjum filologicznego. Hoża 22, m. 80. 19238

Nauczyciel niemieckiego języka, znający i francuski, wykładający w jednej ze szkół prowincjonalnych poszukuje posady na rok 93/4. Wiadomość w kantorze „Kraj”, Niecała 8. 18988

Niemieckiego z konwersacją udziela gruntnie nauczyciel. Sienna 22—14. 19706

Nauczycielka, posiadająca patent wyższy (matematyka), języki, życzy sobie wyjechać na wieś, na wakacje. Nowogrodzka 21—12, 1—4-aj. 19664

Poszukuje się na wyjazd na prowincję gubernantki, izraelitki, inteligentnej, z wykształceniem gimnazjalnem. Pożądana jest znajomość muzyki. Zgłosić się można: ul. Nowowiniarska 6, mieszkania 8, do godz. 12-aj w południe. 19388

Potrzebny matematyk z niemieckim. Marszałkowska 97, mieszkania 6, od 7-aj wieczorem. 19096

Potrzebny korepetytor podczas wakacji w Ojcowie. Wiadomość: Srebrna 4. 19314

Potrzebna jest osoba młoda, francuska, znająca muzykę, dla towarzysztwa i konwersacji z młodą kobietą. Oferty z warunkami proszę składać pod lit. M. B. w kantorze Kurjera. 19454

Potrzebny na wieś student uniwersytetu, pierwszeństwo słuchaczom wyższej szkoły handlowej, 500 rs. rocznie. Oferty „Kondycja” przyjmuje Kurjer. 19704

Polka z zagranicznym wykształceniem oraz patentem konserwatorium i językami, wyjeżdża na stałe lub wakacje. Bracka 6, m. 10. Wiadomość do 12-aj. 19379

Potrzebny nauczyciel, izraelita, na wieś znający języki: polski, niemiecki, ruski, francuski. Zgłosić się można: ulica Dzielna 9, mieszk. 23, od 10 do 1. 19047

Poszukuje kondycji na lato lub stałego miejsca, medalistka gimnazjum, posiadająca gruntownie trzy języki z konwersacją, przedmioty klasyczne, początki niemieckiego i muzyki. Przygotowuje do wszystkich klas gimnazjum. 19479

Pół ceny dla niezamożnych za kursy rzemieślnicze podczas wakacji. Żeńska szkoła rzemiosł Jadwigi Przeworskiej, Niecała 10, nagrodzona medalami za najlepsze wykłady rzemiosł i najzgrabniejszy krój. Pensjonarki przyjmują się. 19721

Student uniwersytetu poszukuje kondycji. Sna wyjazd na wakacje lub na rok. Złota 21, mieszkania 15. 19498

Student uniwersytetu, poszukuje lekcji języka ruskiego i starożytnych, przysposabia do egzaminów wstępnych. Może na wyjazd. Chmielna 5, m. 76. 1778r

Student uniwersytetu poszukuje kondycji. Sna wyjazd na wakacje, lub na rok. Złota 22, m. 17, od 3 do 6-aj. 1780r

Student poszukuje kondycji na wyjazd na Swakacje. Chmielna 35, m. 8. 1779r

Student instytutu weterynaryjnego poszukuje kondycji na wyjazd, na czas wakacji. Nowy-Swiat 15—7. 19385

Student uniwersytetu poszukuje kondycji. Sna wyjazd. Orla 10, m. 4. 1799r

Student uniwersytetu, poszukuje kondycji. Sna wyjazd na wakacje. Oferty: Aleksandra 25, szwajcarowi. 19608

Student uniwersytetu poszukuje kondycji na Swakacje lub dłużej. Włodzimierska 4, mieszkania 9. 19331

Student medycyny, izraelita, posiadający niemiecki (francuski—gimnazjalny), poszukuje kondycji na wyjazd. Złota 58—5. 19477

